

4. napirendi pont

BESZÁMOLÓ

---

a Bankszövetség 2018 első negyedévi tevékenységéről

Budapest, 2018. május

Tartalomjegyzék

I. Vezetői összefoglaló	4
II. Makrogazdasági kitekintés, a bankszektor működési feltételei.....	9
III. Vállalati üzletág	11
A Piaci Hitelprogram második szakaszának eredményei	12
IV. Lakossági üzletág.....	12
A CSOK szabályozás egyszerűsítése	12
A NAV jövedelem adatbázishoz való hozzáférés lehetősége	13
A jelzáloghitelek kamatkockázatával kapcsolatos tájékoztatás átláthatóságának elősegítéséről szóló MNB ajánlás tervezete	13
V. A bankszektor működését befolyásoló további fontosabb szabályozási fejlemények	13
Az Info törvényhez kapcsolódó salátatörvény	13
Hatósági adatkérések.....	14
A közjegyzők részére elektronikus úton történő adatszolgáltatás a hagyatéki eljárásban	15
A felszámolók részére történő adatszolgáltatás	15
Az Országos Kamarai Jogtanácsosi Tagozat ideiglenes delegálási szabályzata	15
VI. A Magyar Nemzeti Bankkal kapcsolatos fejlemények.....	16
A Bankközi Finanszírozási Mutató véglegesítése és konzultáció a Devizafinanszírozás Megfelelési Mutató kapcsán	16
Az online azonosításról és szűrőrendszerekről szóló MNB rendelet módosításának a kezdeményezése	17
Az MNB alelnöki körlevél véleményezése (IFRS9 értékvesztési szabályok)	17
Adatszolgáltatás - HITREG projekt	18
VII. Pénzforgalom	18
PSD2 felkészülés, alkalmazás	18
A Fizetési számla irányelvhez (PAD) kapcsolódó rendeletek implementációja	19
Az Azonnali Fizetési Rendszerrel kapcsolatos fejlemények	19
A Giro bankszámlaváltással kapcsolatos egyeztetések	20
Bankkártya aktualitások.....	21
A SZÉP kártyával kapcsolatos fejlemények	21
A SWIFT UMG első félévi rendes ülése	22
SEPA: 10 éve indult az SCTS	22
VIII. Adózás	23
NGM állásfoglalás a külföldi bankszámlák bejelentéséről	23
Az NGM és az IFRS adó almunkacsoport közötti egyeztetés eredményei	23
IX. Bankszövetségi fejlemények	24
Kommunikációs statisztika és aktualitások.....	24
Pénz7 - a 2017/18-as tanév eseményei	24
A PTÁV végelszámolása.....	25
Az előzőekben nem említett munkabizottságok, munkacsoportok.....	25
MELLÉKLET- NEMZETKÖZI KITEKINTÉS: SZABÁLYOZÁS, FELÜGYELET	30
I Globális szabályozás	30
I.1 Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB).....	30
I.2 Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS)	32
I.3 IASB: A pénzügyi jelentések koncepcionális kereteinek felülvizsgálata	35
II Európai szabályozás.....	35
II.1 A kockázat csökkentő csomaggal (RRP) kapcsolatos fejlemények.....	35
II.2 Európai Bizottsági konzultáció a Bazel III véglegesítése kapcsán.....	37
II.3 A nem teljesítő kitétségekkel (NPE/NPL) kapcsolatos kezdeményezések	37
II.4 Bankunió	39

II.5 Tőkepiaci Unió (CMU)	42
II. 6 Javaslat az EU-n belüli euró átutalások költségének a csökkentésére	44
II.7 A digitális gazdaság megadózttatása	44
II.8 Néhány további releváns fejlemény az Európai Bizottság kapcsán	45
II.9 Az EBA és az ESAs első negyedévben megjelent lényeges dokumentumai	45

I. Vezetői összefoglaló

2018 első negyedévében tovább **folytatódott a világgazdaság gyorsuló ütemű bővülése**. Az IMF szerint a tavalyi 3,8%-os emelkedést követően a növekedés mind az idén, mind jövőre elérheti a 3,9%-ot. Globális szinten a monetáris kondíciók még mindig támogató hatásúak, annak ellenére, hogy a fejlett gazdaságokban a lassan fokozódó infláció miatt emelkedtek a piaci hozamok. A beruházások élénkülése továbbra is serkenti a növekedést, és a világkereskedelemben sem érezhetők még a protekcionista lépések hatásai.

Az **USA gazdaságának** első negyedéves reálnövekedési üteme kissé elmaradt az előző negyedévétől, s elérte a 2,3%-ot. A bővüléshez a legjobban a magánszektor beruházásai járultak hozzá, de a belső fogyasztás szerepe is jelentős volt. A számottevő adócsökkentés élénkítő hatása még nem mutatkozik, de az év további részében ennek betudhatóan 0,5-1 százalékpontos GDP emelkedést valószínűsítene. A költségvetésből finanszírozott gazdaságélénkítés - egy csúcsra járatott gazdaságban, csaknem teljes foglalkoztatás mellett - növelheti az egyensúlytalanságot. A Fed márciusi, 25 bázispontos kamat emelése megfelelt a várakozásoknak.

Az Európai Unió gazdasági növekedése 2014 óta folyamatosan, bár nagyobb dinamizálódás nélkül erősödik. A politikai kockázatok (a német és az olasz kormányalakítás elhúzódása, Macron népszerűség vesztese, a Brexit körüli bizonytalanságok) nem befolyásolták a gazdasági teljesítményt, az Unió gazdaságai - a világgazdasági konjunktúra segítségével - év/év alapon 2,5%-kal növekedtek. A gazdasági bővülés fő hajtóereje változatlanul a belső fogyasztás volt, emellé azonban egyre inkább felzárkózik a beruházás, és - az euró erősödése ellenére - a nettó export is jelentős.

Japánban törés látszik a növekedésben, az első negyedévben 0,4%-kal csökkent a gazdaság teljesítménye. A **kínai növekedés** meghaladta az elemzői várakozásokat, éves alapon túllépte a 6,8%-ot. A hitelezés, valamint a spekulatív ingatlanfejlesztés visszafogására tett lépések eddig nem mérsékeltek a bővülést. **Oroszországban** némileg fékeződött a növekedés üteme (év/év alapon 1,3%), de a jelentések ezt a különösen hideg időjárásnak tulajdonítják.

A kedvező világgazdasági és európai konjunktúra hatására **a magyar gazdaság az első negyedévben** - a régiós versenytársaink zöméhez hasonlóan - **jól teljesített**. A negyedév során a GDP növekedése elérte a **4,7%-ot**, ami az Európai Unióban dobogós helyet jelent. Termelési oldalon a növekedést elsősorban a piaci szolgáltatások és a kereskedelem, valamint az építőipar bővülése okozta, az ipari kibocsátás az előző év eleji magas bázishoz mérten mindössze 2,5%-kal növekedett. Felhasználási oldalon lényegében a korábbi trendek folytatódtak: továbbra is a belső fogyasztás és a beruházások voltak a fő mozgatók. A munkaerőpiacon a foglalkoztatás (68,7%) és a munkanélküliség (3,9%) a tavaly őszi szinten stabilizálódott, közfoglalkoztatottak aránya csökkent. Foglalkoztatásuk a képzettséget nem igénylő ágazatokban enyhítheti a munkaerőpiac keresleti oldali feszültségét. A keresetek egy év alatt csaknem 13 százalékkal nőttek. Az inflációs folyamatokban nem történt változás, a negyedévben átlagosan csak 2% volt az áremelkedés, s a 2,5%-os maginfláció úgyszintén elmaradt a jegybanki céltől. Az államháztartás március végéig számított pénzforgalmi hiánya a tavalyihoz hasonlóan magas lett, megközelítette a 872 milliárd forintot, ami az éves előirányzat 67%-a. A hiány elsődleges oka az uniós forrásokból megvalósítandó projektek költségvetési előfinanszírozása. Az EU módszertanával számított 2,4%-os költségvetési hiánycél ugyanakkor nincs veszélyben a szakértők szerint. A belső kereslet erős növekedése miatt a folyó fizetési mérleg többlete is folyamatosan csökken. A Magyar Nemzeti Bank folytatta a korábbi monetáris politikáját, szinten tartva az irányadó jegybanki kamatrátát. A negyedév során az euró-forint árfolyam viszonylag szűk (308-314 közötti) sávban mozgott.

2018 első negyedévében **a hitelintézetek összesített mérlegfőösszege 2,2%-kal** (789 milliárd forinttal) **növekedett**. A **forrás oldalon** a kibocsátott értékpapírokon kívül minden fontosabb

forrástípus bővült; a teljes bruttó betétállomány 2,3%-kal, 554 milliárd forinttal. Az utóbbi időszak trendjeinek megfelelően folytatódott a betétportfólió átlagos futamidejének rövidülése. A betétállomány növekedése valamennyi szektort érintette, a legjobban (3,2%-kal, 274 milliárd forinttal) a háztartások bruttó állományai emelkedtek. A kibocsátott értékpapírok állománya enyhén visszaesett. Az első negyedéves pozitív eredmények ellenére kismértékben (0,6%-kal, 23 milliárd forinttal) csökkent a saját tőke állománya, ami részben osztalékfizetéssel, illetve osztalék elhatárolással állhat összefüggésben. Az **eszközökön** belül minden fontosabb eszköztípus állománya emelkedett. A hitelállomány a korábbiaknál mérsékeltebben, 1,2%-kal (231 milliárd forinttal) bővült. A bruttó hitelállomány is nagyságrendileg ugyanezt a növekedési ütemet mutatta, azaz az értékvesztés, az értékelési különbség és a felhalmozott kamat összességében neutrális hatást gyakorolt az állományra. A nem pénzügyi vállalati szektor bruttó hitelállománya az átlagostól némiképp elmaradva, mindössze 1%-kal nőtt; azt itt elszámolt értékvesztés nagyobb volt a visszaírásnál. A háztartások bruttó állománya kis mértékben csökkent, de ezt az értékvesztés visszaírások kompenzálták. A fentiek eredőjeként a hitelintézeti szektor nettó hitel/betét mutatója 88%-ra csökkent (bankközi hitelállományok nélkül 76% volt).

Az **eredmény** az előző év azonos időszakához hasonlóan alakult és elérte a 188 milliárd forintot. Ez évesítve 18,2% tőkearányos és 2,1% eszközarányos megtérülést jelent. Az egyedi hatásokkal (a leányvállalati osztalékbevételek, az értékvesztés és a céltartalékok feloldása) korrigálva a bankszektor eredménye csak 87 milliárd forint volt, ami éves szintre vetítve 8,4 % tőkearányos, illetve 1 % eszközarányos megtérülés. A korábbi trendekkel ellentétben a nettó kamatbevétel bővült, és javult az egyéb pénzügyi és befektetési tevékenységek eredménye is, míg a nettó díj- és jutalékbevételek csökkentek.

A **lakossági hitelezés területén** a bankok és a szabályozó hatóságok közös törekvése a felelős hitelezés, a hitelekhez való hozzáférés megkönnyítése, a fogyasztók megfelelő tájékoztatása.

A **Családok Otthonteremtési Kedvezménye (CSOK) támogatási szabályainak az egyszerűsítése** jegyében bevezetett „nyilatkozási elv”, mellőzhetővé teszi bizonyos igazolások, dokumentumok korábbi, papír alapú benyújtását. A CSOK igénylésre nyitva álló határidő hosszabbítása, valamint a külföldről hazatérő igénylők korábbinál jobb helyzetbe hozása szintén kedvező a jogosultaknak. A **NAV jövedelem adatbázishoz való hitelezői hozzáférés lehetősége** - megvalósulása esetén - megkönnyítené a hitelbírálati folyamatot, javítaná a hitelezők biztonságát. Az erről való egyeztetés egyelőre koncepcionális szinten zajlott, a kezdeményezést felkaroló jegybank e szakaszban külön tárgyalt a NAV-val, illetve a hitelnyújtó szervezetekkel.

Az **MNB jelzáloghitelek kamatkockázatával kapcsolatos tájékoztatás átláthatóságának elősegítéséről szóló ajánlás tervezete**, a kamatvárakozással korrigált teljes hiteldíj mutató (KTHM) bevezetése az ügyfelek jobb információ ellátását, kockázattudatosságának a javítását kívánja elősegíteni.

Az **MNB** által bevezetni kívánt **Bankközi Finanszírozási Mutató** (BFM) a banki forráshoz jutás biztonságának a növelését célozza. A bankok számára kedvező, hogy a konzultációk eredményeképp a **refinanszírozási források** viszonylag széles spektruma kikerült a korlátozni kívánt körből; míg a más bankok részére vezetett számlák, valamint a külföldi anyaintézménytől kapott források kedvezményes súlyozással vehetők figyelembe. A március 27-én kihirdetett, és július 1-én hatályba lépő szabályozásnak konszolidált alapon kell megfelelniük az intézményeknek. A BFM bevezetésével párhuzamosan a **Devizafinanszírozás Megfelelési Mutatót** (DMM) is módosítják, ami a továbbiakban egyfajta deviza NSFR mutatóként funkcionál majd.

Az **adatszolgáltatás** területén az év legfontosabb feladata a jegybanki analitikus hitelregiszter kialakítását célzó **HITREG projekt** megvalósítása. A projekt meglehetősen nagy IT fejlesztési terhet jelent a hitelintézetek számára, miközben bizonytalan, hogy a HITREG adatbázis bevezetése mikortól és milyen más adatszolgáltatások megszüntetését teszi majd lehetővé.

A Magyar Bankszövetség kezdeményezte a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényhez kapcsolódó, **az online azonosításról és szűrőrendszerekről**

szóló MNB rendelet módosítását. Javaslatunk biztosítaná a már azonosított ügyfelek újraazonosításának a megkönnyítését, illetve pontosan meghatározza, hogy az ügyfél-átvilágítás ellenőrzésének mire kell kiterjednie.

Az európai uniós Általános Adatvédelmi Rendelet (GDPR) hatályba lépésével és **az Infotv. módosításával összefüggésben a pénzügyi szektort érintő ágazati törvények módosítására** részletes szövegszerű javaslatokat dolgoztunk ki az Igazságügyi Minisztérium részére. Véleményünkben az adatvédelmi reformmal összefüggő gazdasági hatásokat érintő várakozásokat is bemutattuk.

A banki erőforrásokat a különböző **hatóságokkal és intézményekkel való elektronikus kapcsolattartás** feltételeinek a megteremtése, a kapcsolatok kiépítése is nagymértékben lekötötte. 2018. január 1-től a gazdálkodó szervezetek számára kötelező a **cégkapu** használata, így a bankok is ezen keresztül kommunikálnak (érkeztetnek és nyújtanak be iratokat) a különböző hatóságokkal, köztük a bíróságokkal.

A **nemzetbiztonsági és bűnüldözési célra történő banktitok kiadás** évtizedes gyakorlatát meghaladóan, a digitalizáció teremtette lehetőségek között **új adatigények** jelentek meg az érintett hatóságok részéről, amelyeket a vonatkozó jogszabályok is alátámasztottak. A bankoknak a következő időszakban **elektronikus adatkapcsolatot** kell kiépíteniük a Nemzetbiztonsági Szakszolgálattal. A témában tartott felsőszintű egyeztetések eredménye, hogy az NBSZ által javasolt, először egy bankkal kiépítendő pilot rendszert a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) megvizsgálja és jóváhagyja az általános alkalmazás előtt.

A 2018. július 1-én hatályba lépő Büntetőeljárás törvény **új leplezett eszközt, a fizetési műveletek megfigyelését és a hatóság igényére történő tranzakció felfüggesztést vezet be.** A vonatkozó részletszabályokat tartalmazó kormányrendelet szövegét a Belügyminisztérium egyezteteti az érintettekkel.

A bankok számára szintén új feladat a **közjegyzők részére a hagyatéki eljárásban, elektronikus úton történő adatszolgáltatás,** valamint a **felszámolók részére történő elektronikus adatszolgáltatás,** amelyek részleteiről a Bankszövetség több fordulóban is egyeztetett az illetékes szervezetekkel a Magyar Országos Közjegyzői Kamarával, illetve a Felszámolók Országos Egyesületével.

Az új ügyvédi törvény végrehajtásához kapcsolódóan a jogtanácsosi ad hoc munkacsoport véleményezte a **Magyar Ügyvédi Kamara ideiglenes delegálási szabályzatát.** A szabályzat alapján a jogosultak február végén megválasztották az **országos jogtanácsosi tagozatot,** amelynek Csere Bálint, az OTP Bank vezető jogásza lett az elnöke.

A **második Pénzforgalmi irányelv (PSD2) bevezetés** szempontjából a magyar bankok számára központi kérdést jelentett, hogy az EBA által kibocsátandó szabályozástechnikai szttenderdek (RTS) hatálybaléptetését a jogalkotó hozzáigazítsa az európai uniós alkalmazáshoz. A Pénzforgalmi törvényben szereplő, 2019. január 1-i bevezetési határidő elhalasztására ígéretet kaptunk a jogszabályért felelős Nemzetgazdasági Minisztériumtól. A PSD2 egységes alkalmazásának az elősegítésére az MNB egy **Gyakori kérdések és válaszok** oldalt indított a honlapján.

A **Fizetési számla irányelvhez (PAD) kapcsolódó három rendelet** értelmezésére, a velük kapcsolatos feladatok felmérésére a Pénzforgalmi munkacsoport keretében almunkacsoport alakult, amely beazonosította a tisztázandó kérdéseket, és megoldásuk érdekében felvette a kapcsolatot az érintett szabályozóhatóságokkal, az NGM-mel és az MNB-vel.

Az **Azonnali Fizetési Rendszer projekt** az év elején új szakaszába lépett, miután az MNB kiválasztotta az **elszámoló mű szállítóját,** a dán NETS A/S céget, amely több azonnali elszámoló rendszer - köztük a dán - megvalósításában közreműködött. Az ütemterv szerint az azonnali fizetési szolgáltatás 2019 júliusában lesz elérhető Magyarországon. A Projekt Irányító Bizottság a közeljövőben dönt arról, hogy a szolgáltatás igényel-e **önálló fizetési márkát.**

A Giro bankszámlaváltással kapcsolatos felügyeleti vizsgálat eredményeként szűkíteni kell a számlazárás elutasítására használható, jogszerű indokokat. A bankszövetségi egyeztetéseket követően a bankok javaslatot tettek az elutasítási indokok listájának az átalakítására.

Az MNB legutóbbi adatai szerint 2017-ben **negyedével bővült a bankkártyás elfogadói hálózat**, és dinamikusan nőtt az elektronikus pénzforgalom. Az elfogadói hálózat bővítésében meghatározó szereppel bírt a Nemzetgazdasági Minisztérium terminál telepítési programja. Az elmúlt évben már kártyás vásárlások kétharmadánál a gyors és kényelmes **érintéses fizetést** használták.

A PSD2 bevezetés **az erős (biztonságos) ügyfélhitelesítés, a megváltozó kártérítési és visszatérítési szabályok** alkalmazása révén érinti a kártyaüzletágot.

A Széchenyi Pihenő (SZÉP) kártyát kibocsátó intézmények számára problémát jelent az, ha a jövőben a kártya kibocsátását pénzforgalmi szolgáltatássá kell átalakítani, a PSD2 előírások betartásával. Az Európai Unió Bírósága ítéletének fényében erősen korlátozott a magyarországi jogalkotó hatásköre, és kérdéses, hogy található-e a forgalomban lévő kártyák lecserélését elkerülő megoldás.

A Készpénz Munkacsoport javaslata alapján az Elnökség februárban jóváhagyta egy **a bankközi készpénz kereskedelem fejlesztését** célzó megvalósíthatósági tanulmány elkészítését. A fejlesztés az összes keresletet és kínálatot tartalmazó informatikai platform létrehozásával valósulna meg.

A **SWIFT** programjában változatlanul az első helyen áll a **kiberbiztonság** valamint **az ügyfélbiztonsági program (CSP)** végrehajtása, illetve a **SWIFT új levelező banki szolgáltatásának (GPI: globális fizetési innováció)** az egyre szélesebb körű alkalmazása.

Az **egységes euro pénzforgalmi térség (SEPA)** átutalási modellje, a **SEPA Credit Transfer Scheme (SCTS)** tíz éve, 2008. január 28-án kezdte meg a működését. A modellhez kezdetben 10 hitelintézet csatlakozott, amelyet mostanáig - részben a SEPA Végdátum Rendelet hatásának betudhatóan - további 18 intézmény követett, így jelenleg 28 magyar SCTS tagot tart nyilván az Európai Fizetési Tanács (EPC).

Az Európai Bankföderáció kezdeményezésére, a pénzügyi kultúra és tudatosság fejlesztése jegyében az idén negyedik alkalommal került megrendezésre a **European Money Week**, az európai pénz hét. A **magyar Pénz7** - Európában egyedülálló eredményt felmutatva - több mint 200 ezer diák, 1.249 iskola és 1.645 regisztrált pedagógus részvételével zajlott az **„Okosan a hitelekéről!”** pénzügyi, illetve az **„Üzleti ötlet és együttműködés”** vállalkozói témakörökben. A Pénz7 kiemelt vidéki eseménye volt a Miskolci Egyetem FINTELLIGENCE Pénzügyi Oktatási Centrumának az átadása és az első magyar nyelvű Pénzügyi Kultúra tankönyv bemutatása.

A globális szabályozásban meghatározó szerepet játszó **Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB)** az előttünk álló időszakra a következőket fogalmazta meg prioritásként: (i) Figyelmes monitoring tevékenység az új és keletkező kockázatok felismerésére/beazonosítására, értékelésére és kezelésére. (ii) A hátralévő G20 pénzügyi reform prioritások körültekintő befejezése. (iii) A fókusz áthelyezése az új szakpolitikai kezdeményezésekről a már implementált szabályozások értékelésére. (iv) Az FSB tevékenységének az optimalizálása a hatékonyság maximalizálása érdekében.

Az FSB az első negyedéves napirendjén - egyebek között - az egységes tranzakció azonosító, az árnyékbanki tevékenység 2017 évi monitoringja, a levelezői banki tevékenység visszaszorulása, és a helyes javadalmazási gyakorlatokra vonatkozó kiegészítő útmutató szerepeltek.

A Bázeli III szabályozás 2017. decemberi véglegesítését követően a **Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS)** kiemelt feladatai számos átfedést mutatnak az FSB prioritásaival, de az erős felügyelet elősegítésével is kiegészülnek. A Bizottság márciusban tartott ülésén megegyezett a 2016 januárjában publikált kereskedési könyvi szabályozás módosításában és megerősítette, hogy az új szabályokat 2022 januárjától kell alkalmazni. A konzultációs folyamatot követően véglegesítette a rendszerszempontból fontos globális bankok értékelési kereteit. A BCBS a rövid lejáratú, egyszerű,

átlátható és összehasonlítható értékpapírosítás tőkekövetelményéről is megállapodott, a vonatkozó sztenderdet hamarosan publikálják.

A Bizottság dolgozik a Bazel III bevezetésének értékelési módszerein. A konzisztens bevezetés értékelése önkéntes lesz. A BCBS piaci folyamatokat elemezve megtárgyalta a pénzügyi piaci volatilitás bankrendszer stabilitására gyakorolt hatását, illetve a kriptó eszközök terjedésének a következményeit. A negyedév során több bázeli dokumentum (például „*A fintech fejlődés hatása a bankokra és a felügyeletekre*”, „*A központi banki digitális valuták*”) foglalkozott a technikai kihívásokkal, innovációkkal.

Az **európai jogszabály alkotók** (a Parlament és a Tanács) egyelőre nem értek el számottevő előrehaladást a Bazel III szabályozás addig elfogadott elemeit implementáló, **2016. novemberi kockázatcsökkentő csomag** elfogadásában. Az Európai Bizottság ugyanakkor magyarázó jellegű konzultációt kezdeményezett a Bazel III szabályozás 2017. decemberi véglegesítésének **az európai bankszektorra és a tágabb gazdaságra gyakorolt hatásairól**.

Az európai bankrendszerre a legkomolyabb következménnyel a **nem teljesítő kitettségekkel (NPE/NPL) kapcsolatos kezdeményezések** járhatnak. Az Európai Bizottság márciusban négy elemű kezdeményezéssel állt elő a bankok meglévő NPL állományainak a leépítése, és az új NPL kitettségek felépülésének a megakadályozása céljával. A Bizottsági javaslatot megelőzően, majd azzal egyidejűleg - a felügyelete alá tartozó bankok tekintetében - az **Európai Központi Bank is szabályozta az NPL hitelek utáni tartalékolást**.

Az Európai Bizottság a negyedév során a **Tőkepiaci Unió kiépítésére** is számos fontos jogalkotási javaslatot tett (az európai fedezett kötvények kezelése, a befektetési alapok határokon átnyúló forgalmazása, a követeléseket és az értékpapírokat érintő határokon átnyúló ügyletekre alkalmazandó jog meghatározása).

II. Makrogazdasági kitekintés, a bankszektor működési feltételei

2018 első negyedévében tovább **folytatódott a világgazdaság gyorsuló ütemű bővülése**. Ellentétben azzal a korábbi vélekedéssel, hogy a globális növekedésben a 2017. évi ütem lokális csúcst jelent és ezt követően mérséklődik a növekedés, a legújabb előrejelzések még egy-két évig fenntarthatónak vélik a jelenlegi rátát. Az IMF szerint a tavalyi 3,8%-os emelkedést követően a bővülés mind az idén, mind jövőre elérheti a 3,9%-ot. Globális szinten a monetáris kondíciók még mindig támogatják a növekedést, annak ellenére, hogy a fejlett gazdaságokban a lassan fokozódó infláció miatt emelkedtek a piaci hozamok. A beruházások élénkülése továbbra is támaszt adott a növekedésnek és a világkereskedelemben sem érezhetőek még az USA protekcionista lépéseinek a hatásai.

Az USA gazdaságának első negyedéves szezonálisan kiigazított **éves reálnövekedési üteme elérte a 2,3%-ot**, ami fél százalékponttal elmaradt az előző negyedévben mért értéktől. A bővüléshez a leginkább ezúttal a magánszektor beruházásai járultak hozzá. Az előző negyedévekben tapasztaltnál kisebb, de továbbra is jelentős a belső fogyasztás, és csak kismértékű a nettó export és a kormányzati szektor kiadásainak hatása. A Fed márciusban 25 bázisponttal emelte az irányadó kamatot, ami elérte az 1,75%-ot. A jelentős adócsökkentés hatása még nem érzékelhető, de az év további részében ezzel összefüggésben 0,5-1 százalékpontos GDP emelkedést valószínűsítene. A költségvetésből finanszírozott gazdaságélénkítés azonban növelheti az egyensúlytalanságot. A fiskális stimulus egy csúcsra járatott gazdaságban, csaknem teljes foglalkoztatás mellett a potenciálnál kisebb bővülést eredményezhet és túlfűtheti a gazdaságot, miközben jelentős költségvetési feszültséget okoz, amit fokozhatnak a hiány finanszírozásával kapcsolatos kockázatok.

Az Európai Unió gazdasági növekedése 2014 óta folyamatosan, bár nagyobb dinamizálódás nélkül erősödik. A korábbi politikai kockázatok nem befolyásolták a gazdasági teljesítményt, ugyanakkor továbbra is fennmaradtak. Németországban a választásokat követően közel fél év elteltével, Olaszországban is több hónap késedelemmel alakult kormány, miközben Franciaországban nő az elégedetlenség az erős felhatalmazással megválasztott adminisztrációval szemben. A rendezetlen Brexit továbbra is kockázatot hordoz, de a szigetország távozása lehetőséget kínál az unió reformjára. Az Európai Unió gazdaságai - a világgazdasági konjunktúra segítségével - év/év alapon 2,5%-os növekedést értek el az első negyedévben. A gazdasági bővülés fő hajtóereje változatlanul a belső fogyasztás volt, emellé azonban egyre inkább felzárkózik a beruházás, és - az euró erősödése ellenére - a nettó export is jelentős. Az infláció még mindig jóval elmarad a célszinttől, így a monetáris kondíciók továbbra is lazák.

Japánban törés látszik a növekedésben, az első negyedévben 0,4%-kal csökkent a gazdaság teljesítménye. Ennek elsődleges oka az ipari termelők üzleti várakozásainak romlásán túl, a magasabb infláció és a továbbra is nyomott bérnövekedés kedvezőtlen hatása a belső fogyasztásra. A visszaesést a szakértők átmenetinek gondolják, mivel a fő gazdasági partnerek Japán felé irányuló kereslete továbbra is élénk.

Az első negyedéves **kínai növekedés meghaladta az elemzői várakozásokat**, éves alapon túllépte a 6,8%-ot. Ennek hátterében elsősorban a stabil belső fogyasztás áll, miközben a nettó export fékezőleg hat. A hitelezés, valamint a spekulatív ingatlanfejlesztés visszafogására tett lépések eddig nem mérsékeltek a bővülést.

Oroszországban némileg fékeződött a növekedés üteme (év/év alapon 1,3% volt az első negyedévben), azonban az első jelentések ezt a különösen hideg időjárásnak tulajdonítják.

A kedvező világgazdasági és európai konjunktúra hatására **a magyar gazdaság az első negyedévben** - a régiós versenytársaink zöméhez hasonlóan - **jól teljesített**. A negyedév során - a KSH első becslése szerint - a megelőző év azonos időszakához mérve a GDP növekedése szezonálisan és munkanaphatással kiigazítva elérte a **4,7%-ot**, amivel az Európai Unióban dobogós helyen végeztünk.

Termelési oldalon a növekedést elsősorban a piaci szolgáltatások és a kereskedelem, valamint az építőipar bővülése okozta, igaz ez utóbbi 19%-os növekedésében a szegmensben tapasztalt 8%-os

átlagos áremelkedés is szerepet játszott. Az ipari kibocsátás az előző év eleji magas bázishoz mérten mindössze 2,5%-kal növekedett.

Felhasználási oldalon lényegében a korábbi trendek folytatódtak. A legjelentősebb keresleti tényező továbbra is belső fogyasztás, amit a jó kiskereskedelmi adatok is alátámasztanak (a negyedéves növekedés 7,7% év/év alapon). A mutatók a beruházások kedvező alakulását is valószínűsítik. A növekvő belső kereslet miatti importbővülés fokozatosan mérsékli a külkereskedelmi többletet, ami a tavalyi első negyedéves 770 milliárd forinthez képest 2018. első negyedévében 651 milliárdra csökkent.

A **munkaerőpiacon** a foglalkoztatás (68,7%) és a munkanélküliség (3,9%) a tavaly őszi szinten stabilizálódott. A foglalkoztatásban tovább mérséklődött a közfoglalkoztatottak aránya, a munkanélküliség velük együtt számított mértéke 7-8% között állna. Foglalkoztatásuk a képzettséget nem igénylő ágazatokban enyhítheti a munkaerőpiac keresleti oldali feszültségét. A keresetek egy év alatt csaknem 13 százalékkal nőttek.

Az **inflációs folyamatokban** nem történt változás, februárig folytatódott az árszínvonal éves ütemének enyhe csökkenése, majd márciusban növekedés volt megfigyelhető, így a negyedévében átlagosan 2% volt az áremelkedés. A maginfláció 2,5%-on állt, ami szintén elmaradt a jegybanki céltől. A keresetek növekedése érdemben nem gyakorolt hatást az inflációra; amire az euró zóna mérsékelt inflációs folyamatai, valamint a bérkiráramlással párhuzamos járulékcsökkentés visszafogóan hatottak.

Az **államháztartás** március végéig számított pénzforgalmi hiánya a tavalyihoz hasonlóan magas lett, megközelítette a 872 milliárd forintot, ami az éves előirányzat 67%-a. Ennek elsődleges oka az uniós forrásokból megvalósítandó projektek költségvetési előfinanszírozása, ami március végéig közel hatszáz milliárd forintot tett ki (652 milliárd forint finanszírozásból 61 milliárdot utalt át az EU). Az EU módszertanával számított (az EU előfinanszírozással korigált) 2,4%-os költségvetési hiánycél azonban nincs veszélyben a szakértők szerint.

A belső kereslet erős növekedése miatt a **foljó fizetési mérleg** többletének további folyamatos csökkenése várható.

A Magyar Nemzeti Bank folytatta a korábbi **monetáris politikáját**, szinten tartva az irányadó jegybanki kamatrátát.

Az **euró-forint árfolyam** viszonylag szűk (308-314 közötti) sávban mozgott.

2018 első negyedévében a **hitelintézetek összesített mérlegfőösszege 2,2%-kal** (789 milliárd forinttal) **növekedett**. A forint állományok bővülése nem érte el ezt a szintet. Az euró erősödése csak csekély mértékben érintette a(z)- forintban kifejezett - euró állományok növekedését, illetve az egyéb fontosabb devizák gyengülése sem ellensúlyozta azok nominális bővülését.

A **forrás oldalon** a kibocsátott értékpapírokon kívül minden fontosabb forrástípus esetében növekedés tapasztalható. A teljes bruttó **betétállomány** 554 milliárd forinttal (2,3%-kal) bővült. Ezen belül a bankközi betétek átlag alatti, az egyéb betétek átlagos mértékben emelkedtek (előbbieket 1,7, utóbbiak 2,4%-kal). A növekedés fő oka a belföldi állományok bővülése, a külföldi betétek összességében elhanyagolható mértékben (kevesebb, mint fél százalékkal) csökkentek. Az utóbbi időszak trendjeinek megfelelően tovább folytatódott a betétportfólió átlagos futamidejének rövidülése. Ezen belül ugyanakkor változás, hogy a lejárat nélküli állományok mellett az éven belüli lejáratú betéti állomány is bővült. E mögött a pénzügyi vállalkozások és egyéb nem monetáris pénzügyi intézmények rövid lejáratú lekötéseinek az emelkedése áll. A hosszú lejáratú betétek mérséklődése mögött elsősorban a monetáris intézmények állománycsökkenése húzódik meg, több más szektorban mérsékelt emelkedés volt tapasztalható.

A betétek bővülése valamennyi szektort érintette, elsősorban a háztartások bruttó állományainak 3,2%-os emelkedése (274 milliárd forint) kiemelendő, de az államháztartás intézményeinek és az egyéb pénzügyi intézményeknek is 3%-ot meghaladóan gyarapodott a betétállománya.

A bankközi forrásokon belül - a fent említett lejáratú rövidülés ellenére - a bankközi hitelek is magában foglaló teljes állományban a futamidők jelentős hosszabbodása tapasztalható: míg az éven

belüli betétállomány 4,6%-kal (95 milliárd forinttal) csökkent, addig az éven túli 6,4%-kal (366 milliárd forinttal) nőtt.

Az időszak során a kibocsátott értékpapírok állománya enyhén visszaesett (-2,9%-kal, 65 milliárd forinttal).

Az első negyedéves pozitív eredmények ellenére **kismértékben** (0,6%-kal, 23 milliárd forinttal) **csökkent a saját tőke állománya**, ami részben osztalékfizetéssel, illetve osztalék elhatárolással állhat összefüggésben.

Az **eszközállományon** belül minden fontosabb eszköztípus állománya emelkedett. Nominális összegében kiegyenlített - nagyságrendileg minden tételnél 200 milliárd forintot valamivel meghaladó - volt a növekedés több eszköztípusnál (bankközi betétek, hitelek, értékpapírok), a növekedés ütemében azonban jelentősek az eltérések.

A **hitelállomány** - a megelőző év átlagos, a negyedévenkénti 2%-ot csaknem elérő dinamikájával összevetve az első negyedévben mérsékeltbben, 1,2%-kal (231 milliárd forinttal) bővült. A bruttó hitelállomány is nagyságrendileg ezt a növekedési ütemet mutatta, azaz az értékvesztés, az értékelési különbözet és a felhalmozott kamat összességében neutrális hatást gyakorolt az állományra. A belföldi bruttó állományok a nettó állományokhoz (1,8%, 290 milliárd forint) hasonlóan növekedtek, a számottevően - 6,5%-kal - csökkenő értékvesztésnek betudhatóan. A külföldi hitelek értéke mind bruttó (-2,2%), mind nettó alapon csökkent.

A nem pénzügyi vállalati szektor esetében az átlagost el nem érő, mérsékelt bruttó állománynövekedés tapasztalható (1%, 88 milliárd forint), és itt a bankrendszer szinten a korábbiakban megfigyelhető értékvesztés visszairás helyett már értékvesztés elszámolás történt (7,9%, 26 milliárd forint). A háztartások bruttó állománya kis mértékben csökkent (-0,4%, 24 milliárd forint), de az értékvesztés visszairások (46 milliárd forint) kompenzálták ezt.

Az egyéb eszközállományok esetében említést érdemel a bankközi hitelek és betétek bővülése (4,5%, 341 milliárd forint). Ezen belül csaknem 14%-kal (253 milliárd forinttal) csökkent az MNB-nél tartott eszközök, leginkább a számlaállományok összege. Ugyancsak jelentős a belföldi állampapírok 3,5%-os bővülése (290 milliárd forint), és az ezen belüli átrendeződés a hosszabb futamidejű értékpapírok irányába.

A fenti hatások eredőjeként a **hitelintézeti szektor nettó hitel/betét mutatója 88%-ra csökkent** (bankközi hitelállományok nélkül 76%).

Az **eredmény** a megelőző év azonos időszakához hasonlóan alakult és elérte a 188 milliárd forintot (2017 1. negyedévében 190 milliárd forint volt). Ez évesítve 18,2% tőkearányos és 2,1% eszközányos megtérülést jelent. A fenti eredményt leginkább torzító egyedi tétel, a - legnagyobb összegben az első negyedévben realizált - leányvállalati osztalékbevétele mellett az értékvesztés és a céltartalékok feloldása csak kisebb hatással járt. E tételek nélkül összességében 87 milliárd forint nyereséget ért el a bankszektor, ami éves szinten 8,4 % tőkearányos, illetve 1 % eszközányos megtérülés. A korábbi trendekkel ellentétben a nettó kamatbevételek bővült és javult az egyéb pénzügyi és befektetési tevékenységek eredménye is, míg a nettó díj- és jutalékbevételek csökkentek. Az első negyedévben a megelőző év azonos időszakához mérten 3%-kal nőttek az igazgatási költségek, ezen belül a személyi ráfordítások - a nemzetgazdasági bérnövekedéstől elmaradva - összességében 8,5%-kal emelkedtek.

III. Vállalati üzletág

2017 negyedik negyedévében folytatódott a vállalati hitelezés dinamikus bővülése, így az éves összevetésben 10,4%-kal emelkedett a vállalati hitelállomány a tranzakciók következtében. Az önálló vállalkozókat is figyelembe véve a kkv-szektor hitelállománya közel 12%-kal nőtt. A negyedik negyedévben a tranzakciók egyenlege összesen 184 milliárd forintot tett ki, így 2017-ben a teljes vállalati hitelállomány bővülése több mint kétszerese volt a megelőző évének. A 2017-es új

hitelszerződés-kötések volumene 30%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, és az átlagos hitelösszegekben is emelkedés volt tapasztalható.

A Hitelezési felmérés során adott banki válaszok alapján a negyedik negyedévben a hitelfeltételek mindkét vállalati méretkategóriában enyhültek. Ennek hatására – a felmérésben részt vevő intézmények válaszai alapján – mind a nagyvállalati, mind pedig a kkv-szegmensben erősödött a hitelek iránti kereslet, tovább fokozva a banki versenyhelyzetet, ami pedig a kamatfelárak csökkenéséhez vezetett. A bankok fél évre előre előretekintve is e folyamatok fennmaradására számítanak, különösen a hosszú lejáratú hitelek esetében.

A Piaci Hitelprogram második szakaszának eredményei

Az MNB által 2016-ban elindított Piaci Hitelprogram (PHP) 2016. évi várakozásokat felülmúló eredményére tekintettel a Monetáris Tanács 2017 májusában a PHP második szakaszának az elindításáról határozott. Ennek hatására átlagosan 34%-kal - 170 milliárd forintról 227 milliárd forintra - nőtt a bankok hitelezési vállalása és 2017 végén a HIRS-ügylettel rendelkező bankok mindegyike teljesítette vállalását. Ennek eredményeként szektorszinten a bankok az egy évvel korábbit is meghaladó, mintegy 250%-os teljesítést értek el.

IV. Lakossági üzletág

Az MNB márciusi hitelezési jelentése szerint „2017 végén a háztartási hiteltranzakciók 14 milliárd forinttal csökkentették a hitelállományt, de 2,7 százalékos növekedés valósult meg az elmúlt egy évben. Az új szerződéskötések volumene összesen 326 milliárd forint volt a negyedik negyedévben, ami éves átlagban 41 százalékos bővülésnek felel meg. A teljes volumenben belül az új lakáshitelek kihelyezése 39 százalékkal, a személyi kölcsönöké 47 százalékkal emelkedett az elmúlt egy évben. A negyedév során az új lakáshitelek 19 százaléka, mintegy 33 milliárd forint került újlakás-építés vagy vásárlás céljából folyósításra.

A Hitelezési felmérésre adott válaszok alapján a bankok enyhítették a fogyasztási célú hitelek feltételein, ami a felárak és a jövedelemarányos törlesztőrészlet bankok által elvárt szintjének enyhítése mellett valósult meg. A következő fél évre továbbá a bankok jelentős hányada szerint következik be lazítás a lakáshitel-kondíciókban a verseny élénkülésével, valamint a Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel várható terjedésével. A lakáscélú hitelkereslet a bankok érzékelése alapján tovább élénkült, és ennek folytatódására számítanak a következő fél évben is. A kereslet emelkedését továbbra is támogatja a Családi Otthonteremtési Kedvezmény, amelyhez a negyedik negyedévben az új kibocsátású lakáshitel-volumen 16 százaléka volt köthető. A Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitelek negyedik negyedéves folyósítása 23 milliárd forintot tett ki, mely a lakáscélú kibocsátás 13 százalékát, míg a hosszabb kamatperiódusú lakáscélú hitelek mintegy 23 százalékát adta. Az utolsó negyedéven belül az MFL termékek egyre erőteljesebb felfutása volt megfigyelhető: 2017 decemberében már mintegy 40 százalékos arányt értek el e hitelek. Az új lakáscélú forinthitelek átlagos teljes hitelköltsége (THM) valamennyi kamatfixálási periódus esetében csökkent, míg a felárak alakulásában egyelőre csupán az 1-5 évre rögzített kamatozású hiteleknél tapasztalható mérsékelt csökkenés.”

A CSOK szabályozás egyszerűsítése

A **Családok Otthonteremtési Kedvezménye (CSOK)** támogatási szabályainak adminisztratív egyszerűsítésének igénye mind a kormányzat, mind az igénybevevők, mind a hitelintézetek részéről

felmerült. A Magyar Bankszövetség két körben is egyeztetett és fogalmazott meg javaslatokat annak érdekében, hogy a tapasztalatok alapján hogyan tehető hatékonyabbá az igénylés. Bevezetésre került az úgy nevezett „*nyilatkozáti elv*”, amellyel *bizonyos igazolások, dokumentumok korábbi, papír alapú benyújtása mellőzhetővé vált*. A CSOK *igénylésre nyitva álló határidő hosszabbítása*, valamint a *külföldről hazatérő igénylők korábbanál kedvezőbb helyzetbe hozása* pedig már jelentősen kibővítheti a CSOK igénylők lehetőségeit.

A NAV jövedelem adatbázishoz való hozzáférés lehetősége

A felelős hitelezés a bankok körültekintő hitelnyújtását, és egyben az ügyfelek hitelfelvételkor történő megfelelő tájékoztatását is jelenti. A felelős hitelezés fontos alappillére a hitelbírálat és az ennek részét képező jövedelem információ. A Magyar Bankszövetség részt vett *a hitelnyújtók általi jövedelem-lekérdezhetőség elektronikus úton történő biztosítására irányuló javaslat* egyeztetési szakaszában. A jövedelmi adatok korszerűbb igazolásának lehetősége - a fogyasztó önkéntességével - az adatvédelmi szempontok teljes körű érvényesítésének biztosításával valósulhatna meg. Az egyeztetés egyelőre koncepcionális szinten zajlott, a kezdeményezést felkaroló MNB e szakaszban külön tárgyalt a NAV-val, illetve a hitelnyújtó szervezetekkel.

A jelzáloghitelek kamatkockázatával kapcsolatos tájékoztatás átláthatóságának elősegítéséről szóló MNB ajánlás tervezete

A Magyar Nemzeti Bank ajánlás tervezetet fogalmazott meg a jelzáloghitelek kamatkockázatával kapcsolatos tájékoztatás átláthatóságának elősegítéséről. Az ajánlás célja az eltérő kamatozású jelzáloghitelek kamatkockázat mértékének fogyasztók felé történő bemutatása, különös tekintettel az általuk választott hitelre vonatkozó kamatkockázat hosszú távú következményeire.

Ennek keretében egyrészt az MNB a pénzügyi intézmény az eddigi uniós alapokon nyugvó *teljes hiteldíj mutatóra vonatkozó módszertant bővítené ki*, másrészt *a kamatkockázatról szóló, összehasonlítható jellegű tájékoztatást is bevezetné* a tudatosabb fogyasztói döntéshozatal érdekében. Az ajánlás elfogadása esetén a bankoknak a jelzáloghitelekre *kamatvárakozással korrigált teljes hiteldíj mutatót (KTHM)* is számítaniuk kell majd, és a választott hiteltermékre vonatkozó KTHM-et be kell mutatniuk a fogyasztónak. A KTHM számításához kapcsolódó információkat - ide értve a számítható használt adatok forrását és a számítás modelljét - közzé kell tenniük a honlapjukon.

A Magyar Bankszövetség üdvözlö minden olyan lépést, amely a felelősebb hitelezést teszi lehetővé. Az ajánlás tervezetet véleményezése során *az egységes, MNB által vezetett becsült kamat kalkulátor alkalmazására*, valamint *a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmának kibővítésére* fogalmazott meg javaslatokat.

V. A bankszektor működését befolyásoló további fontosabb szabályozási fejlemények

Az Info törvényhez kapcsolódó salátatörvény

Az Igazságügyi Minisztériumban 2017. novemberi értekezleten elhangzott felhívásnak eleget téve januárban megküldtük az IM részére a GDPR¹ hatályba lépésével és *az Infotv. módosításával*

¹ General Data Protection Regulation: Általános Adatvédelmi Rendelet

összefüggésben a pénzügyi szektort érintő ágazati törvények módosítására vonatkozó, 24 oldalban összefoglalt **észrevételeinket**. Egyes ágazati jogszabályok módosítására vonatkozóan részletes szövegszerű javaslatokat dolgoztunk ki. A legfontosabbak: *a kutatás és a közvetlen üzletszerzés célját szolgáló név- és lakcímadatok kezeléséről szóló törvény, a lakástakarékpénztári törvény, a jelzáloghitelintézetekről szóló törvény, a hitelintézeti törvény, a tőkepiaci törvény, az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló törvény, a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló törvény, a gazdasági reklámtevékenységről szóló törvény, a Központi Hitelinformációs Rendszerről szóló törvény, a hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló törvény, és a pénzmossási törvény*. Véleményünkben az adatvédelmi reformmal összefüggő gazdasági hatásokat érintő várakozásokra is kitértünk.

A később megküldött kiegészítő javaslatunk a pénzügyi ágazati törvényekbe illeszteni be a GDPR **vállalkozáscsoport** fogalmát. (Az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) ezzel megegyező tartalmú javaslatot tett.)

A beérkezett javaslatokat februárban többnapos egyeztetés keretében vitatták meg a társadalmi, érdekképviselői szervekkel. (Lásd az Adatvédelmi munkabizottságnál írottakat!)

Hatósági adatkérések

A **nemzetbiztonsági és bűnüldözési célra történő banktitok kiadás** évtizedes gyakorlatát meghaladóan, a digitalizáció és a biztonsági kihívások miatt **új adatigények** jelentek meg az érintett hatóságok részéről, amelyek beemelésre kerültek a hatóságok működési kereteit biztosító jogszabályokba. A Nemzetbiztonsági törvényben szereplő jelzőrendszer kiépítése, valamint a fizetési műveletek - új Büntetőeljárás törvénybe beemelt - megfigyelése a gyakorlatban hasonló célt szolgál; **a hatóság által megadott fizetési számlák, bankkártyák tranzakcióinak, vagy azok egy meghatározott körének folyamatos jelentését az adatot kérő hatóság irányába**.

1. Az NBSZ elektronikus adatkapcsolattal összefüggő fejlemények

A Nemzetbiztonsági törvény 2017. januártól tette lehetővé **elektronikus adatkapcsolat kiépítését** mind a korábbi gyakorlat szerinti, mind a jelzőrendszerek kiépítése tekintetében. A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (NBSZ), mint ennek a szolgáltatásnak a kiépítésére feljogosított szerv 2017 májusától kereste meg a nagyobb kereskedelmi bankokat az elképzeléseit tartalmazó banki interfész specifikációval. Az NBSZ által kidolgozott megoldás lehetővé teszi, hogy bármely nemzetbiztonsági szerv által kért adatok igénylése és bankok általi rendelkezésre bocsátása az NBSZ és a banki rendszerek közötti automatikus adatkapcsolat révén történhessen meg. A megkeresett bankok adatvédelmi aggályaik tisztázása előtt nem látták célszerűnek a szükséges IT fejlesztéseket elkezdését. A probléma kezelése érdekében a BM közigazgatási államtitkára és az NBSZ főigazgatója a Bankszövetség áprilisi elnökségi ülésén egyeztetett a kérdéssel. Ennek eredményeként bankszövetségi vezérigazgatói fórumra került sor, ahová az Igazságügyi Minisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium illetékes államtitkárait, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) elnökét és a Magyar Nemzeti Bank képviselőjét is meghívtuk. A hatóságok egyöntetű véleménye alapján a helyzet nem igényel jogszabály módosítást, illetve a NAIH elnöke szerint általánosságban nem aggályos a rendszer NBSZ által tervezett kialakítása. A tényleges megvalósítás adatvédelmi követelményeinek a biztosítása érdekében a résztvevők megállapodtak abban, hogy egy bankkal pilot rendszert épít ki az NBSZ, amit a NAIH megvizsgál, és amennyiben azt megfelelőnek találja, akkor a többi érintett banknál is megtörténik az elektronikus adatkapcsolat kialakítása.

2. Új Büntetőeljárás törvény 216-218.§: a fizetési műveletek megfigyelése, konzultációk a BM-mel és az érintett hatóságokkal

A Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára februárban kereste meg a Bankszövetséget azzal, hogy a 2018. július 1-én hatályba lépő Büntetőeljárás törvény **új leplezett eszközt, a fizetési műveletek megfigyelését és a hatóság igényére történő tranzakció felfüggesztést vezet be**. Az államtitkár a részletszabályokat tartalmazó kormányrendelet szövegét kívánta előzetesen egyeztetni. A Bankszövetség válaszlevelében több jogi, adatvédelmi, IT biztonsági, fejlesztési és banküzemet érintő problémát sorolt fel és személyes konzultációra tett javaslatot.

A BM az észrevételeink alapján lényeges mértékben átdolgozta a rendeletervezet érintett szövegét és ennek egyeztetésére március első felében két konzultációt szervezett, amelyen az ügyészség, a nyomozóhatóságok, az MNB és a GIRO is részt vettek. A konzultációk az új kormányzat működése megkezdését követően folytatódnak.

A közjegyzők részére elektronikus úton történő adatszolgáltatás a hagyatéki eljárásban

A közjegyzők részére a hagyatéki eljárásban történő hitelintézeti adatszolgáltatás tárgyában a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) és a Bankszövetség között széles körű banki részvétellel 2018. január 15-én egyeztetést tartottunk a Közjegyzők Házában. A MOKK képviselői ismertették, hogy milyen okokból álltak el a Microsec Zrt. által megkezdett adatszolgáltatási projekttől, s azt hogy a hivatali kapu keretében kívánják megoldani a hagyatéki eljárásban történő adatkérést is.

A MOKK hivatali kapu fejlesztése már befejeződött, elindult, lehet üzeneteket küldeni és fogadni az ÁNYK² űrlap alkalmazásával. A hagyatéki eljárásban történő adatkérésre vonatkozó ÁNYK űrlapot a hitelintézetekkel közösen szeretné a MOKK kialakítani. Ez utóbbihoz részletes javaslatokat tettünk, amelyet írásban is megküldtünk a MOKK részére. Emellett megállapodtunk a speciális ÁNYK űrlap használatáig terjedő átmeneti időben alkalmazandó eljárásrendről. Az egyeztetések eredményeképpen a MOKK megküldte a megkeresés és a válasz sablon tartalmát és formátumát, amelyet a munkacsoportok véleményeztek.

A felszámolók részére történő adatszolgáltatás

A csődtörvény 2017. év közbeni, ez év elején hatályba lépett módosítása szerint a pénzforgalmi szolgáltatónak, befektetési szolgáltatónak az adatszolgáltatást „*az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 58. § szerinti biztonságos elektronikus kapcsolattartás szabályainak megfelelő módon* kell megküldenie a felszámoló részére.”

A vonatkozó jogszabály azonban még nem teszi lehetővé a cégkapu cégek közötti használatát. (A felszámoló szervezetek a hatósági jellegű tevékenységüket gazdasági társaságként végzik, ezért a pénzügyi intézmény és a felszámoló kommunikációja során tulajdonképpen két cég közötti levelezés történik.) A problémával a Felszámolók Országos Egyesületével (FOE) közös levélben, februárban megkerestük a Belügyminisztériumot és a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumot is. A FOE-val tartott megbeszélésen a jogszabály-módosítás kezdeményezésén túl az adatszolgáltatás gyakorlati kérdéseit is egyeztetettük és az átmeneti időre vonatkozó eljárási rendet is körvonalaztuk.

Az Országos Kamarai Jogtanácsosi Tagozat ideiglenes delegálási szabályzata

Az ügyvédi törvényhez és a kapcsolódó jogszabályokhoz, valamint a kamarai szabályzatok véleményezéséhez hasonlóan a jogtanácsosi ad hoc munkacsoport (amelyben más iparági jogtanácsosok is részt vesznek) véleményezte a **Magyar Ügyvédi Kamara ideiglenes delegálási szabályzatát**.

---

² Általános Nyomtatványkitöltő

A szabályzat alapján a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke 2018. február 28. napjára tűzte ki az országos jogtanácsosi tagozat választását. Az országos tagozat felállítása azért is fontos, mert Magyar Ügyvédi Kamara szervei hatáskörébe tartozó szabályzatok elfogadásához ki kell kérni a tagozat véleményét. (A tagozatokra vonatkozó, nem egyedi döntések során ki kell kérni a tagozatok véleményét, míg a kizárólag rájuk vonatkozó szabályok tekintetében az egyetértésük is szükséges.) Másrészt az aktív választói részvételnek fontos szerepe volt abban is, hogy demonstrálja a jogtanácsosi kar elkötelezettségét, ezzel erősítve a kamarán belüli érdekérvényesítő képességét.

A választásra jogosultak ügyfélkapus azonosítást követően, elektronikus úton adhatták le szavazataikat, a valasztas.ugyvedikamara.hu honlapon. Az Országos Tagozat elnökévé dr. Csere Bálintot, az OTP Bank Nyrt. vezető jogászát választották meg, ami azért is szerencsés, mert így az országos tagozatban a pénzügyi szektor is hangsúlyos képviselőt kaphat.

VI. A Magyar Nemzeti Bankkal kapcsolatos fejlemények

A Bankközi Finanszírozási Mutató véglegesítése és konzultáció a Devizafinanszírozás Megfelelési Mutató kapcsán

A Bankközi Finanszírozási Mutató (BFM) bevezetésének részleteivel kapcsolatosan az Európai Központi Bankkal és az Európai Rendszerkockázati Testülettel folytatott konzultáció februárban fejeződött be. A korábbi egyeztetéseknek megfelelően, a mutató számítása során **egyedire refinanszírozási források** (a jelzáloghitelintézeti törvény szerinti refinanszírozási jelzáloghitelek; a speciális intézményektől - például EKB, MNB, MFB, EXIM, EIB, stb. - kapott refinanszírozási hitelek; a jelzálogkötvények, a lakossági fedezet mellett kibocsátott CRR által elismert fedezett kötvények és a legalább két évre kibocsátott egyéb kötvények; a hazai bankok külföldi fiókjainak forrásai; a margin számlák; az alárendelt kölcsöntőke és egyéb a szabályozói tőkében figyelembe vehető kölcsöntőke; illetve a Magyarországon belüli csoporttagoktól kapott források) **kikerülnek a figyelembe veendő körből**. Kedvezményes súlyozással vehetők figyelembe a más bankok részére vezetett számlák, valamint a külföldi anyaintézménytől kapott források. A 30 milliárd forint mérlegfőösszeg alatti intézményeknek - de minimis szabályként - nem kell alkalmazniuk a mutatót. További fontos elem, hogy az egy csoportban lévő magyarországi intézményeknek **konzolidált alapon kell megfelelniük** a mutatónak.

A jegybank a szabályozást március 27-én hirdette ki és július 1-én lép hatályba.

A fentiekkel párhuzamosan az MNB makro-prudenciális szabályozásért felelős területe **módosította a DMM szabályait**, amelynek a tervezetéről március elején kezdődtek konzultációk. A jegybank elképzelései alapján a mutató egyfajta **deviza NSFR mutatóként** fog funkcionálni a BFM bevezetésével egy idejű hatályba lépéssel. Ennek figyelembevételével az MNB a rendelet fogalmi körét hozzáigazította a CRR és az annak felhatalmazása alapján kiadott Európai Bizottsági rendelet fogalmihoz. Az NSFR szabályoknak megfelelően a rendelettervezet alkalmazásában tovább bontotta az 1 éven belüli állományokat és ezen belül eltérő súlyokkal látta el a 6 hónapnál rövidebb, illetve hosszabb devizaforrásokat és eszközöket. A monetáris pénzügyi intézményekkel egyenrangú szabályokat alkalmazásával szigorította a nem monetáris pénzügyi intézményektől származó források és kihelyezett eszközök figyelembevételét. Fontos változás a származékos ügyletek aszimmetrikus, csak a követelések között történő figyelembevétele, amely azok devizalábát érinti (illetve szállítós ügyletek esetében lehet a forint lábbal nettósítani). A konzultáció során a technikai pontosítások mellett - a versenyképességet javítására és a hitelezés ösztönzésére való hivatkozással - több bank javasolta a hosszú SWAP-on keresztül szerzett devizaforrások (kötelezettségek) figyelembevételét a

mutató számításakor, azonban az MNB – vélhetően makroprudenciális okokból – továbbra sem támogatja azt.

A módosítást a jegybank egyezteti az illetékes európai hatóságokkal.

Az online azonosításról és szűrőrendszerekről szóló MNB rendelet módosításának a kezdeményezése

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló MNB rendelet gyakorlati alkalmazásának több hónapos tapasztalatai alapján az MBSZ pénzmosás megelőzési munkacsoportja összeállította a szektor által javasolt korrekciókat.

A rendelet jelenleg hatályos szövegéhez tett módosítási javaslatokat és azok indoklását a rendelet szövegében változás követővel jelölve adtuk meg. Tekintettel arra, hogy több, a szektor számára kiemelt fontosságú témakörben tettek tagjaink észrevételt, kezdeményeztük egy nyilvános konzultáció lehetőségét annak érdekében, hogy mind a szektor, mind a Felügyelet szempontjait maximálisan figyelembe vevő módosítás születhessen. A kiemelt fontosságú témakörök között szerepelt például **az újraazonosítás megkönnyítése**: a már azonosított ügyfelek esetében a meglévő kommunikációs csatornákon is megtörténhessen az adatok módosítása, kiegészítése; valamint az, hogy a valós idejű **ügyfél-átvilágítás** „egészére” kiterjedő ellenőrzése helyett a javaslat pontosan meghatározza, hogy az **ellenőrzésnek mire kell kiterjednie**.

A konzultációra és az azt követő módosításra várhatóan a nyár végén, ősz elején kerül majd sor.

Az MNB alelnöki körlevél véleményezése (IFRS9 értékvesztési szabályok)

Tagjainkkal márciusban véleményeztettük „**az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről**” című MNB vezetői körlevelet. Az IFRS 9 kapcsán alkalmazandó, a körlevélben foglalt értékvesztési szabályokhoz számos észrevétel érkezett, amit eljuttattunk a szabályozó hatósághoz.

Külföldi anyabanki háttérrel rendelkező hitelintézetek jelezték, hogy az IFRS 9 értékvesztési modellt és módszertant erősen centralizálja a külföldi tulajdonos. A modellel kapcsolatos részletinformációkhoz való hozzáférés a magyarországi leány számára korlátozott, annak változtatására helyileg nincs lehetőség. A piaci szereplők úgy ítélték meg, hogy a vezetői körlevélben ismertetett jó gyakorlattól való eltérés esetén indokolatlan és részben kivitelezhetetlen is, hogy az eltérés miatt részletes dokumentációt, indoklást, elemzést kelljen benyújtani. Javasolták, hogy a kapcsolódó dokumentációs kötelezettségeket csökkentsék, illetve bizonyos esetekben adjanak felmentést (például kis belföldi piaci részesedéssel rendelkező külföldi háttérű pénzügyintézetek esetén). Kifogásolták, hogy a körlevélben megfogalmazott elvárások az IFRS bevezetést követően jelennek meg, és így ezek költségét már nem lehet a tőkében FTA³-ként figyelembe venni, hanem a bankok eredmény-kimutatását terheli. Javasolták, hogy az előírást 2019. január 1-jétől legyen kötelező alkalmazni, így a bankok a jövő évi költségvetés elkészítése során már számolni tudnak ezzel a tétellel.

Szorgalmaztuk, hogy az úgy nevezett „POCI” kategóriába (az IFRS 9 függelékében meghatározott vásárolt vagy keletkeztetett követelések) sorolandó, viszont jelenleg nem késedelmes, teljesítő állományok Stage kategóriákban történő szerepeltetésével kapcsolatban egységes MNB állásfoglalás

---

³ first time adaption: egyszeri kiigazítás

szülessen. Ez nagyban segítené az összehasonlíthatóság elvének megvalósulását a szektor egészére nézve.

Adatszolgáltatás - HITREG projekt

2018. első negyedében a jegybanki analitikus hitelregiszter kialakítására létrejött HITREG munkacsoport három alkalommal ülésezett. Az üléseken a fedezeteket és a tranzakciókat tartalmazó adattáblák, továbbá a pénzügyi vállalkozások adatszolgáltatási kötelezettségei kerültek megtárgyalásra. A HITREG adatmodell új eleme, hogy a 2020-tól bevezetésre kerülő **ESRB⁴ ajánlások** (ESRB/2016/14) **miatt szükséges információkat is beépítették az adatmodellbe**. Az ajánlásokkal kapcsolatos kérdésekről az MNB folyamatosan egyezett az ESRB-vel. Az ajánlások célja a pénzügyi rendszerre jelentős hatást gyakorló ingatlanszektor monitorozása. Az ebből adódó, bankokat terhelő adatszolgáltatás is a HITREG adatmodellbe építették be.

A hitelfedezetekkel foglalkozó munkacsoport ülésen elhangzottak alapján az MNB **letett a központi ingatlan, valamint gépjármű fedezet-nyilvántartási adatbázis létrehozásáról**, amely az eredeti elképzelések szerint a HITREG részét képezte volna.

A szakértők kérésére az a döntés született, hogy **az adatokban bekövetkező időszaki változások helyett a teljes adatállományt kell majd jelenteni**. Ez nagyobb mennyiségű adatküldést jelent, de strukturáltabb, áttekinthetőbb, ellenőrizhetőbb. Az állományi adatküldés alól kivételt képeznek az instrumentum megszűnésre, a hitelbírálatra vonatkozó adatok és a tranzakciós táblák.

A tranzakciós táblákat áttekintő konzultáció során felhozott érveknek köszönhető, hogy **hitelkártya tranzakciókra, overdraft lehívásokra, törlesztésekre vonatkozóan nem kell majd adatot szolgáltatni**.

Várhatóan még két alkalommal kerül sor munkacsoport ülésre az MNB és a jelentésszolgálati szakértők között, **ahol a bevezetés várható határidejéről, a HITREG által kiváltható adatszolgáltatásokról, a projekt ütemezéséről, a párhuzamosan folyó KHR fejlesztésről, az ősfeltöltésről, a beküldés technikai módjáról és az ellenőrzési szabályokról** is egyeztetni kell.

VII. Pénzforgalom

PSD2 felkészülés, alkalmazás

Magyarországon és szerte Európában **2018. január 13-i határidővel megkezdődött a PSD2⁵ direktíva** meghatározó alapelveinek **alkalmazása**. A hazai jogalkotó a bevezetést megelőző időszakban szakmai nyitottsággal konzultációs lehetőséget biztosított a Magyar Bankszövetségnek és tagjainak a PSD2 hazai szabályozásba történő átültetését érintően, de ennek ellenére maradtak a helyes gyakorlati alkalmazást jelentősen megnehezítő, esetenként ellehetetlenítő problémák.

Az egyik központi kérdést az **EBA által kibocsátandó szabályozástechnikai sztenderdek (RTS⁶) alkalmazása, illetve hatálybaléptetése képezte**. A hazai PSD2 szabályozás kihirdetését követően az EBA 2017. december 19-én - többek között - a szóban forgó RTS-sel kapcsolatban fontos állásfoglalást tett közzé, amelynek figyelembe vételére kértük a hazai jogalkotót. A Bankszövetség részletes érvek bemutatásával kérte a jogszabályért felelős Nemzetgazdasági Minisztériumot, hogy módosítsák az RTS-ek alkalmazásának kezdő időpontját, azaz 2019. január 1. helyett - az EU gyakorlatát átvéve - a

⁴ European Systemic Risk Board: Európai Rendszerkockázati Testület

⁵ Payment Services Directive: Pénzforgalmi Irányelv (az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 számú Irányelve)

⁶ Regulatory Technical Standard

kihirdetést követő 18 hónap elteltét követő nappal legyen kötelező az alkalmazás. A NGM Pénzügyi Szabályozási Szakterülete megalapozottnak találta és visszaigazolta a Magyar Bankszövetség megkeresését. Az NGM illetékesei megállapították, hogy „az RTS uniós publikálása a korábban tervezetthez képest jelentős késedelmet szenved, és előreláthatóan 2019 ősztől lesz alkalmazandó. Ezért az európai uniós szabályozásnak való megfelelés érdekében a hazai szabályozásnak is ezt az időpontot kell figyelembe venni. Mindezek fényében a Pft. 66/A. §-ában meghatározott 2019. január 1-jei határidő ennek megfelelő módosítása mindenképp indokolt lesz.” A vonatkozó jogszabály (Pénzforgalmi törvény (Pft.)) módosítása az időközben lezajlott választások, illetve a szakmai előkészítési folyamatok miatt az őszi törvénykezési időszakban valószínű.

A PSD2 egy alapvetően új, a szabályozó szándékai szerint a korábbinál **nyitottabb és erősebb ügyfélközpontúsággal** bíró pénzforgalmi környezetet teremt. Koncepcionálisan újító jellege miatt az alkalmazás során maradtak, illetve folyamatosan vetődnek fel nyitott kérdések, amelyek feldolgozására, megválaszolására a Bankszövetség folyamatos–szakmai konzultációt folytat a(z) - hazai felügyeleti hatósági jogkört betöltő - MNB szakterületeivel.

A hozzá beérkező nagyszámú megkeresés, illetve a széles érintetti kör miatt az MNB úgy döntött, hogy a PSD2 témakörben elindít egy **Gyakori kérdések és válaszok** oldalt. Az MNB jellemzően nem egyedi kérdésekre reagál, hanem jellegükben, témakörükben azonos, kérdéstípusok együttes megválaszolása a tájékoztató oldal célja: az **adatszolgáltatás, az erős ügyfél-hitelesítés és biztonságos kommunikáció, a felelősség, és egyéb, engedélyezési, lebonyolítási szabályok** témakörökben. Az MNB tájékoztató oldal elérhetősége:

<http://www.mnb.hu/penzforgalom/psd2-gyakori-kerdesek-es-valaszok>

A Fizetési számla irányelvhez (PAD⁷) kapcsolódó rendeletek implementációja

Ez év január elején megjelent az **a három rendelet, amely a Fizetési számla irányelvhez kapcsolódik:**

- Felhatalmazáson alapuló rendelet a 2014/92/EU irányelvnek a fizetési számlákhoz kapcsolódó legjellemzőbb szolgáltatások uniós szinten egységesített terminológiájára vonatkozó szabályozástechnikai szttenderdek tekintetében történő kiegészítéséről (2018/32);
- A Bizottság végrehajtási rendelete a 2014/92/EU irányelvnek megfelelően a díjkimutató egységesített formátumára és egységes szimbólumára vonatkozó végrehajtás-technikai szttenderdek meghatározásáról (2018/33);
- A Bizottság végrehajtási rendelete a 2014/92/EU irányelvnek megfelelően a díjjegyzék egységesített formátumára és egységes szimbólumára vonatkozó végrehajtás-technikai szttenderdek meghatározásáról (2018/34)

A rendeletek értelmezésére, illetve a velük kapcsolatos feladatok felmérésére a Pénzforgalmi munkacsoport keretében almunkacsoport alakult. Az almunkacsoport ülései során beazonosította azokat a kérdéseket, amelyek tisztázása érdekében felvette a kapcsolatot az érintett szabályozóhatóságokkal, az NGM-mel és az MNB-vel. Így egyeztetni kívánunk a rendeletek hatályba lépéséről, az egységes költségmutatóról, a díjjegyzék illetve a díjkimutató ügyfelek rendelkezésére bocsátásának kezdő időpontjáról, a leggyakoribb szolgáltatások nemzeti listájáról, a rendeletek és a hatályos pénzforgalmi törvény fogalom használatának eltéréseiről, valamint a kötelező nemzeti összehasonlító web-oldal üzemeltetőjéről és az ahhoz szolgáltatandó adatokról. Az egyeztetések lezárása a második negyedévben várható.

Az Azonnali Fizetési Rendszerrel kapcsolatos fejlemények

---

⁷ Payment Accounts Directive (2014/92/EU)

Az év elején a projekt új szakaszába lépett, miután kiválasztásra került az **elszámolómu szállítója**, a dán NETS A/S cég, amely többek között a dán azonnali elszámoló rendszer szállítója.

A projekt résztvevőinek tájékoztatása céljából az MNB március elsején **információs fórumot** tartott, amelynek szervezésében – a korábbiakhoz hasonlóan – az MBSZ is részt vállalt. A fórumon – amelyen tagságunk jelentős hányada képviseltette magát - az MNB, a GIRO Zrt és a külföldi szállító képviselői adtak tájékoztatást a projektben ellátott szerepük szerint. A hallgatóság részletes tájékoztatást kapott az azonnali fizetési szolgáltatásra vonatkozó szabályozás legfontosabb előírásairól, a projekt állapotáról, a központi infrastruktúra létrehozásának ütemezéséről, valamint a központi infrastruktúrát szállító cég más országokban szerzett eddigi tapasztalatairól.

Az MNB megítélése szerint a rendszer létrehozása az ütemterv szerint halad, így a célkitűzéseknek megfelelően, 2019 júliusában elérhető lesz az azonnali fizetési szolgáltatás Magyarországon.

Az év elején beérkezett tagbanki megkeresésekre reagálva a **Magyar Bankszövetség létrehozott egy komplementer AFR/AZUR almunkacsoportot**, amelynek feladata a projekttel kapcsolatban felmerült kérdések összegyűjtése, értelmezése, megfogalmazása, rendszerezése és megvitatása. Ennek a szakmunkacsoportnak a tevékenysége a GIRO projekten kívül esik, és nem befolyásolja az ott kitűzött határidőket. A munkacsoport üléseken a GIRO projekt vezetője, Bakati Gábor is részt vesz, és beszámol a GIRO-ban történő munkavégzésről, a fontosabb mérföldkövekről és azok teljesítéséről. A almunkacsoport 16 témakörben gyűjtötte össze a kérdéseit, amelyeket rendszerezett és így közel 140 releváns kérdést dolgoz fel az üléseken. Azokat a kérdéseket, amelyeket a szakmunkacsoport nem tud megválaszolni, első körben a GIRO-nak küldi meg értelmezésre, majd ha szükséges, eljuttatja a szabályozóhoz.

Az idei évtől tagságunk felkészülését segíti a projekt vonatkozásában elérhető információk mennyiségének növekedése. Az MNB honlapján két információs felületet is kialakítottak; az egyik az azonnali fizetésekről szóló leggyakoribb kérdésekre válaszolnak, míg a másikon a szolgáltatást érintő, azzal összefüggő, az új Pénzforgalmi Irányelvűből adódó értelmezési és alkalmazási kérdésekben ismerhető meg az MNB szakmai véleménye.

A Bankszövetség és tagbankjaink képviselői az AFR Tájékoztatói munkacsoportjában is részt vesznek, ahol az MNB kommunikációs területének irányításával megkezdődött a külső és belső kommunikációs feladatok feltérképezése, szétválasztása, a kommunikációs stratégia megalapozása, valamint információgyűjtés annak a fundamentális kérdésnek a PIB általi eldöntésének az előkészítésére, hogy a szolgáltatás igényel-e **önálló fizetési márkát**.

A Giro bankszámlaváltással kapcsolatos egyeztetések

A pénzforgalmi szolgáltatóknál végzett ellenőrzések során a Magyar Nemzeti Bank kifogásolta, hogy a **GIROBankváltás szolgáltatáshoz** kapcsolódó „Tájékoztató fizetési számla megszüntetésének akadályairól” tárgyú nyomtatvány, valamint a „GIROBankváltás szabvány 2.5” 8. pontjában a „Záró státuszüzenete” leírásának a „Számlázárás elutasító indoka” elnevezésű mezőjében olyan indokok is szerepelnek, amelyek a fizetési számlaváltásról szóló 263/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet értelmében nem lennének használhatóak. Az MNB álláspontja szerint a jelenlegi 13 indokból mindössze 3 indok alapján lehetne jogszerűen elutasítani a fizetési számla megszüntetését.

A pénzforgalmi szolgáltatók a Magyar Bankszövetséggel és a GIRO Zrt.-vel együttműködve megvizsgálták a jelenleg használt visszautasítási indokokat, és az MNB által is elismert három indokon túlmenően további három indok megtartását, illetve azok átfogalmazását, pontosítását javasolták.

A kidolgozott javaslatokat megküldtük az MNB-nek. Az MNB választ követően szükségessé válik:

- a Giro (esetleg néhány bank) rendszerének fejlesztése,
- a folyamatok átalakítása,
- új tájékoztató dokumentációk kidolgozása.

Bankkártya aktualitások

Az MNB 2018. március 19-én publikált, legutóbbi adatai szerint **2017-ben negyedével bővült a bankkártyás elfogadói hálózat**, és dinamikusan nőtt az elektronikus pénzforgalom. A fizetési kártyás elfogadói hálózat markáns bővülésében bizonyosan meghatározó hatással bír a folyamatban lévő NGM terminalizációs program. Az elfogadóhelyeken üzemelő POS terminálok száma elérte a 136 ezer darabot, amelyek 83 százaléka támogatja a gyors és kényelmes érintéses fizetést. Az érintéses technológia elterjedése a vásárlási forgalomban is megmutatkozott, a 2017. évi kártyás vásárlások kétharmadánál használták ezt a fizetési módot. Kedvező hír, hogy tovább csökkent a kártyás visszaélések forgalomhoz viszonyított aránya, azaz még biztonságosabb lett ez a fizetési mód.

A 2016 decemberében indult **POS telepítési projekt** folytatásaként 2017 őszén az NGM újabb pályázati kört jelentette be, módosítva a korábbi teljesítési határidőket. Érintett tagbankjaink kérésére javaslatot küldtünk a minisztériumnak, hogy azon bankok, amelyek az eredeti határidőre készültek elő a teljesítéssel és jelentésekkel, zárhassák projektrésztvételüket – más intézményeknek opcionálisan fenntartva az új határidős teljesítés lehetőségét is. Kérésünk kedvező elbírálást kapott.

A Bankkártya munkacsoport folyamatos figyelemmel, aktív munkával támogatta a tagok PSD2 felkészülését, amelynek lényeges bankkártyás vonatkozása például **az erős (biztonságos) ügyfélhitelesítés (SCA⁸) alkalmazása, a megváltozó kártérítési és visszatérítési szabályok kérdésköre**. Az MNB és a kártyatársaságok felé rendszeresen megküldött aktuális kérdések mellett, munkacsoporti konzultációkon és workshop-okon biztosítottuk a témában felmerülő bankkártyás kérdésekkel kapcsolatban a releváns szakmai információkat a tagjainknak. A munkacsoport fogadta a MasterCard kártyatársaság vezetőit és konzultációt folytat a társaság SCA-t érintő szakmai felvetésével kapcsolatban, amely azt tartja szem előtt, hogy az ügyfél számára a folyamatok az SCA bevezetése után is átláthatóak, érthetőek maradjanak, ugyanakkor magas szintű legyen az ügyfelek szolgáltatási elégedettsége, és ne ugorjon meg az úgy nevezett „eldobott tranzakciók” száma.

A banki szakértők szükségesnek tartották, hogy a kártyatársaság egyeztesse a javaslatát a szabályozó hatóságokkal; az MNB-vel és az NGM-mel.

A **fraud, csalási területet** tekintve: megkezdtük a szakmai munkát az European Association for Secure Transactions (EAST) nemzetközi szervezetében. Február 7-én részt vettünk a szervezet 44. Taggyűlésén, amelynek 21 ország tapasztalatait átfogó fraud aktualitásait megosztottuk tagjaink érintett szakértőivel. A munkát a Nemzeti Nyomozó Irodával együttműködve végezzük.

Ugyancsak a hatósági szakértőkkel együttműködve készülünk az idei nyáron is megrendezésre kerülő **e-commerce és Airport Action Days** rendezvényekre. Az ügyfelek tudatosságának és óvatosságának fokozása érdekében megkezdtük egy általános **bankkártyás biztonsági tanácsok tájékoztató** összeállítását

A SZÉP kártyával kapcsolatos fejlemények

A Nemzetgazdasági Minisztérium véleményezésre megküldte a *Széchenyi Pihenő Kártya kibocsátásának és felhasználásának szabályairól* szóló előterjesztést. A Minisztérium az Európai Unió Bírósága SZÉP kártya ügyben hozott ítéletének végrehajtása érdekében úgy tervezi módosítani a Széchenyi Pihenő Kártya szabályozását, hogy **a kártya kibocsátása pénzforgalmi szolgáltatássá alakuljon át**.

Véleményünk szerint **a tervezett konstrukció problémákat vet fel mind jogi, mind üzleti, mind gyakorlati megvalósíthatósági szempontból**, ezért kértük, hogy a javaslatot jelenlegi formájában ne

---

⁸ Strong Customer Authentication

terjesszék a kormányzati döntéshozó fórumok elé. Olyan megoldást javasoltunk, amely megítélésünk szerint minden érintett számára a jobb lenne, és eleget tenne az Európai Unió Bíróság ítéletének. A Minisztériumnak más javaslatokat is előterjesztettünk, amelyeket több megbeszélés keretében kifejtettünk és egyeztetettünk.

A Minisztérium arra hivatkozva, hogy az Európai Unió Bírósága már elfogadta a benyújtott kormányrendelet-tervezetben szereplő megoldást, nem változtatott a koncepción, de több helyen egyetértett a tervezet-szövegezésére tett javaslatunkkal.

Jelenleg egyeztetést folytatunk a Nemzetgazdasági Minisztériummal és a Magyar Nemzeti Bankkal annak érdekében, hogy egységes legyen a Kormányrendelet értelmezése, és a leendő keretek között a leginkább költségkímélő átállás valósulhasson meg. Ennek egyik kulcs kérdése, hogy a jelenleg használt SZÉP kártyákra a PSD2 erős ügyfél-hitelesítést (SCA) szabályozó RTS-ének előírásai vonatkoznak-e, vagy találunk egy olyan kivételszabályt, amelynek értelmében nem kell lecserélni az összes kártyát. (Több mint 1,5 millió SZÉP kártyáról van szó!)

A SWIFT UMG első félévi rendes ülése

A felhasználói és tulajdonosi csoport (UMG⁹) első félévi ülését február 27-én tartotta, amelynek napirendjén alapvetően a már korábban megkezdett és akár több évre kiterjedő, illetve áthúzódó feladatok és témák szerepeltek. Így, fontosságát tekintve változatlanul első helyen áll a **kiberbiztonság** valamint **az ügyfélbiztonsági program** (CSP¹⁰) végrehajtása. A 2017-ben lefolytatott **önellenőrzés eredményeit kiértékelte a SWIFT** és általános megállapításait is közzétette. A hazai érintettek részvétele a nemzetközi átlagnál valamivel magasabb volt; 95%-uk hajtotta végre időre és megfelelően az önértékelést. Azok az intézmények - hazai viszonylatban kettő -, amelyek kicsúsztak az időből 2018 első negyed évében még pótolhatták a mulasztásukat. Az önellenőrzési gyakorlat ezzel nem zárult le végleg, ugyanis a program értelmében **2018 folyamán mindenkinek meg kell ismételnie a SWIFT által megállapított kötelező biztonsági előírásoknak való teljes megfelelést igazoló ellenőrzést.**

A másik kiemelt téma a **SWIFT új levelező banki fejlesztése, illetve szolgáltatása a GPI¹¹**, amely a határokon átnyúló fizetések átláthatóságát, nyomon-követhetőségét és teljesítési idejük lényeges lerövidítését teszi lehetővé. Az átláthatóság és nyomon-követhetőség azt jelenti, hogy a fizetési folyamat során láthatóvá válik, hogy a fizetési lánc adott szereplőjéhez mikor érkezik a megbízás, mennyi idő alatt továbbítja azt, és mekkora összeget számít fel a közreműködésért. Az új szolgáltatás népszerűnek ígérkezik, mivel **a határon átnyúló végponttól-végpontig automatizált fizetési forgalom közel 10%-a** már most is általa realizálódik. Az így lebonyolított fizetések majdnem fele 30 percen belül jóváírásra kerül a kedvezményezett számláján.

A 2018-ban kiadott szabálykönyv (Standard Release) kötelezővé teszi a felhasználók számára, hogy fizetéseik adatait egészítsék ki egy egyedi **végponttól-végpontig alkalmazott hivatkozási számmal** (UETR¹²), ezáltal biztosítva a szolgáltatásban rejlő előnyök teljes kihasználhatóságát.

SEPA: 10 éve indult az SCTS

Az EPC¹³ mint az EU bankjainak - később pénzforgalmi szolgáltatóinak - önkéntes alapon szerveződött együttműködési szervezete, 2002-ben azzal a céllal alakult, hogy elősegítse az egységes euro

⁹ User and Member Group

¹⁰ Customer Security Programme

¹¹ Global Payment Innovation: globális fizetési innováció

¹² Unique End-to-end Transaction Reference

¹³ European Payments Council: Európai Fizetési Tanács

pénzforgalmi térség (SEPA¹⁴) gyakorlati létrehozását, amelyhez a jogi kereteket az arra hivatott szabályozók biztosították a PSD1 kibocsátásával. A „SEPA vízió” megvalósítására megkezdődött a közös szakmai munka, amely azt tűzte maga elé, hogy megszüntesse az európai pénzforgalmi piac töredezettségét - felszámolja a tagállamokon belüli és a határaikon átnyúló, EU-n belüli fizetések közötti különbségeket. A közös fizetőeszköz, az euro tekintetében jöjjenek létre versenyképes szolgáltatások közös szabványok és szabályok alapján.

A SEPA három-elemű eszköztára – átutalás, beszedés és kártyás fizetés – tekintetében először az átutalásra született meg a modell, a **SEPA Credit Transfer Scheme (SCTS)**. Az átutalási modell a gyakorlatban 2008. január 28-án kezdte meg a működését. Miután a Fizetési Rendszer Fórum keretében a hazai bankok is foglalkoztak az euro fizetési piacba történő integrációval, és a 2004-es EU csatlakozásunkat követve az EPC-be is beléptünk, természetesen adódott, hogy **az arra felkészült magyar bankok is önként regisztrálják magukat a SEPA átutalási modellbe**. A ma már történelminek tekinthető lépés részesei: a Takarékbank, az OTP, a CIB, a CITI, a KDB, a Deutsche Bank, a Commerz Bank, a Gránit Bank, az ERSTE Bank és az UniCredit, amelyekhez néhány hónap múlva az MKB Bank is csatlakozott. A tíz hitelintézetet mostanáig - részben a SEPA Végdátum Rendelet hatásának köszönhetően - további 18 intézmény követte, így jelenleg 28 magyar SCTS tagot tart nyilván az EPC.

VIII. Adózás

NGM állásfoglalás a külföldi bankszámlák bejelentéséről

2018. január 1-jétől új kötelezettség, hogy a Magyarországon bejegyzett **gazdasági társaságok külföldi bankszámláikat** - a számla megnyitást követő 15 napon belül - **kötelesek bejelenteni a magyar adóhatóságnak**. A meglévő számlák bejelentésére 2018. január 31-ig volt lehetőség. Az Adómunkacsoporttal készített állásfoglalás kérésünk olyan szabályozatlan részletkérdésekre hívta fel a jogalkotó figyelmét, amelyek törvénymódosítást tesznek szükségessé. Nincs specifikálva például, hogy milyen típusú számlák bejelentése kötelező (pénzforgalmi, technikai, értékpapír stb. számlák) illetve, hogy a magyar jogszabályokban definiált fogalmak hogyan feleltethetőek meg a külföldön használt számlatípusokkal. Ez év március végén az NGM megerősítette, hogy csak a fizetési műveletek teljesítésére szolgáló (pénzforgalmi) számlákra vonatkozik a kötelezettség. A jogszabály egyértelmű értelmezhetősége érdekében ígéretet kaptunk **az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL tv. 1. számú mellékletének 1.24-ik pontjának** módosítására, a megfogalmazás pontosítására.

Az NGM és az IFRS adó almunkacsoport közötti egyeztetés eredményei

Az IFRS-Adó almunkacsoport 2018. február 22-én tartott egyeztetést az NGM szakértőivel. A megbeszélés során nyolc kérdés került lezárásra az IFRS-ekre történő átállás társasági adó valamint helyi iparűzési adó hatásával kapcsolatban.

A megválaszolt kérdések közül kiemelendő, hogy az NGM megerősítette a szektor szakértőinek azon véleményét, hogy az IFRS-ekre való áttéréskor **az áttérési különbözetelek meghatározásakor, becslésekor az IFRS 1 szabályait kell alkalmazni**. E szerint mindig a becslés időpontjában aktuálisan rendelkezésre álló és ésszerűen beszerezhető információk és adatok alapján kell becsülni, a később megismert többlettudást, adatot és információt visszamenőleg nem lehet figyelembe venni. Ha a

---

¹⁴ Single Euro Payments Area

számveteli becslés a rendelkezésre álló ésszerűen beszerezhető információkon alapul, akkor nincs szükség visszamérésre, önellenőrzésre. Az önellenőrzés szükségessége akkor merül fel, ha a becslési pontatlanság olyan mértékű, hogy az utólag számveteli értelemben hibának minősül.

A **“pénzügyi instrumentumok eladásának”** értelmezésével kapcsolatos kérdésre a Minisztérium szakértői elmondták, hogy a helyi adókról szóló törvényben nincs definíció az eladásra, nincs utalás az IFRS sztenderdekre sem, ezért a Polgári Törvénykönyv (Ptk) rendelkezései az irányadók, azaz eladás alatt adásvételt kell érteni. Az egységes jogértelmezés és jogalkalmazás érdekében további egyeztetés szükséges.

IX. Bankszövetségi fejlemények

Kommunikációs statisztika és aktualitások

2018 első negyedév kommunikációs szempontból - valószínűleg az elsődlegesen a parlamenti választásokra irányuló sajtódömping miatt - a bankszektor szempontjából nyugodtabb időszaknak mondható, **visszafogott sajtóérdeklődéssel**. Statisztikáink szerint a negyedév során az online sajtóban mintegy 81 esetben szerepeltünk, az elektronikus médiumokban való 26, és 34 nyomtatott megjelenés mellett. Összességében a negyedév során a Magyar Bankszövetség több mint 130 említéssel szerepelt a magyarországi médiumokban, megismertette a szektor szakmai álláspontjait a sajtóval és a közvéleménnyel.

A negyedév során több elnöki, alelnöki, főtitkári interjúval, nyilatkozattal és közleménnyel reagáltunk az aktualitásokra, és adtunk szakmai összegzéseket a szektor nézőpontjából. **Az MNB ingatlanockozati ajánlását követően elnökségi közleményben** tájékoztattuk a közvéleményt a bankszektor szakmai állásfoglalásáról, miszerint a felek közös erőfeszítésének köszönhetően 10 százalék alá csökkent lakossági NPL ráta kedvező, ahogyan csökkenés figyelhető meg a vállalati mutatóban is. Ugyanakkor javasoltuk a szabályozás kapcsán a rendszeres piaci visszacsatolást, amelyre intézményeink támogatóan nyitottak. Emellett felhívtuk a figyelmet a szektorra nehezedő szabályozási terhekre.

A negyedév egyik továbbra is rendszeresen felbukkanó **banki kommunikációs témája** a kártya- és ATM-biztonság, valamint a mobilfizetések biztonsága volt. A családi otthonteremtési kedvezmények feltételeit, az MNB által bevezetett Minősített Fogyasztóbarát Lakáshiteleket szintén folyamatos, kiemelt sajtófigyelem kísérte. A PSD2 januári bevezetése és az ehhez kapcsolódó felkészülés ugyancsak banki kommunikációs témát jelentett.

Az **„Egyenlő Bánásmód Bizottságban”** - az NGM vezetésével, az EMMI és az MNB részvételével - zajló tárcaközi egyeztetéseken folytattuk a bankszövetségi tagok tapasztalatainak megjelenítését, álláspontjuk képviselését.

Pénz7 - a 2017/18-as tanév eseményei

Európában egyedülálló eredményt mutatott fel a Magyarországon immár negyedik alkalommal megrendezett Pénz7. A 2018. március 5-én indult program keretében több mint 200.000 magyar diák pénzügyi felkészültségét, tudatosságát és vállalkozói szemléletét fejleszthették. A Pénz7 témahétre regisztrált iskolák száma 1.249 volt, és 1.645 regisztrált pedagógus tartott tanórát az **„Okosan a hitelekről!”** pénzügyi témában, illetve az **„Üzleti ötlet és együttműködés”** vállalkozói témában. A tanórákon összesen 438 pénzügyi és vállalkozói önkéntes nyújtott segítséget; ezáltal is érdekesebbé,

hitelesebbé téve a tananyagot. A programra évről évre országsszerte egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik.

Az idei év újdonsága, hogy az élményalapú ismeretszerzést **digitális megoldások és e-learning anyagok** is támogatták. A tanév rendjében meghirdetett témahéten a diákok együttműködést és felelős problémamegoldást is tanulhattak.

Az Európai Bankfődeáció által kezdeményezett Pénz7 együttműködő szakmai partnerei idén is a projektgazda Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Magyar Bankszövetség, a Pénziránytű Alapítvány és a Junior Achievement Magyarország Alapítvány voltak. A Pénz7 meghatározó alapelve szerint semmilyen márka, kereskedelmi logó nem jelenik meg a tanórákon.

A Pénz7 tanóráit követő hetekben az **Európai Pénzügyi Kvízbe** is bekapcsolódtunk, ahol 24 másik európai ország diákjai mellett álltak ki magyar versenyzők.

A Pénz7 vidéki kiemelt eseményén Hornung Ágnes pénzügyekért felelős államtitkár a Miskolci Egyetem **FINTELLIGENCE Pénzügyi Oktatási Centrumának** az átadásakor elmondta: „A kormányzat által elfogadott *Pénzügyi Tudatosság Fejlesztésének Stratégiája* a következő 7 évre határozza meg a kiemelt cselekvési pontokat, ezek közül is kiemelve a pénzügyi edukáció és a szemléletmód fejlesztését, melyek a siker kulcs tényezői.” A FINTELLIGENCE Központ a pénzügyi oktatás és tudományos kutatás olyan központja, amely a legkorszerűbb digitális eszközök alkalmazásával és interaktív kiállítással hozza közelebb a pénzügyi ismereteket és kultúrát az ifjúság számára. A Fintelligence Központ a Magyar Bankszövetség szakmai és szervezői közreműködésével, a főtámogatók-(az OTP, az MFB és a Mastercard)-meghatározó, valamint a többi támogató (a GIRO, a BÉT, a BISZ, a Garantiqa, az OBA, a Pénztárszövetség és a BNL) anyagi hozzájárulásával valósult meg. A Miskolci Egyetemen szeptemberben elkezdődött a Pénzügyi kultúra tantárgy oktatása is. A Pénz7 szakmai konferencián bemutatták az első magyar nyelvű, átfogó **Pénzügyi Kultúra tankönyvet**.

A PTÁV végelszámolása

A Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság *a választottbíráskodásról szóló 2017. LX. törvény* alapján 2017. december 31-én a törvény erejénél fogva jogutód nélkül megszűnt. A „végelszámoláshoz” kapcsolódó feladatok 2018. első negyedévére is áthúzódtak. A Magyar Bankszövetség alapítóként felügyelte a záró kimutatások elkészítését, az iratok átadását, valamint a zárás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében folyamatos szakmai iránymutatással szolgált a PTÁV vezetősége részére. A folyamatban lévő iratokhoz kapcsolódó feladatok egyeztetésre kerültek MKIK mellett működő Állandó Választottbírósággal.

Az előzőekben nem említett munkabizottságok, munkacsoportok

- *Adatvédelmi munkabizottság*

Az Adatvédelmi munkabizottság 2018. márciusi ülésén tájékoztatást adtunk **az Info törvény módosításához kapcsolódó törvények módosítására vonatkozó javaslat Igazságügyi Minisztériumban folytatott egyeztetéséről**. Február 26. és március 1. között minden nap volt egyeztetés, a javaslatok által érintett tárcák szerint változó személyi összetételben. Szakmai érdekképviselőként a Bankszövetségen kívül az Amerikai Kereskedelmi Kamara és a Versenyjogi Egyesület vett részt a konzultációkon. Az eddigi egyeztetések alapján készül egy átdolgozott tervezet, amelyet a kodifikációs munkacsoport ülésén még megvitatnak, és amely várhatóan az őszi parlamenti ülészakra kerül betervezésre. Várható, hogy a **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak GDPR szerinti nemzeti hatóságként történő kijelölésére** már a tavaszi ülészakon betervezzenek egy rövid módosítást.

További napirendi pontként a **GDPR felkészülés** szervezeti megoldásairól, különböző problémáiról volt szó. Javaslatokat kértünk az éves munkaterv összeállításához és felhívtuk a figyelmet az olasz bankszövetség által közreadott, GDPR-ral kapcsolatos dokumentum hasznosítására.

○ *Hitelgarancia munkacsoport*

A Hitelgarancia munkacsoport az első negyedévben tartott ülésén a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. képviselői ismertették a Garantiqa **COSME LGF¹⁵** Portfóliógarancia Programjának bevezetését és annak részleteit. A **COSME Program** célja olyan életképes kvv-k hitelhez jutásának a támogatása, amelyek hitelezése magasabb kockázatuk vagy a pénzügyi intézet által elvárt fedezet hiánya miatt nem valósulhatna meg. A Garantiqa a COSME programjában akár 90%-os kezességet biztosít a vállalkozások hitelei mögé, és a termékek az agrárium, valamint az export ágazatok vállalatai számára is korlátozás nélkül elérhetők. Az COSME Programhoz kapcsolódó Garantiqa kezesség nem tartalmaz állami támogatási elemet, ezért nem terheli a vállalkozások által igénybe vehető támogatási keretet. Ennek köszönhetően a program olyan vállalkozások számára is elérhető, amelyek korábban már kimerítették a támogatási lehetőségeiket. A **COSME Portfóliógarancia** esetén a korábbi gyakorlattól eltérően a „**készfizető kezességvállalási kérelem benyújtására**” **előzetesen nem kerül sor**, e helyett utólagosan és elektronikus úton, úgy nevezett **adatszolgáltatás teljesítésével történik meg**. A COSME portfóliógarancia keretében elérhető termékek főbb paraméterei:

- Folyószámlahitel induló hitelösszege legfeljebb 100 millió forint, biztosíték nem kapcsolódhat hozzá, a kezességvállalás fix 65%.
- Forgóeszköz, bankgarancia, beruházási hitel, pénzügyi lízing induló hitelösszege legfeljebb 46 millió forint, maximális fedezettségi százalék meghatározásával, 85-90%-os kezességvállalással.
- Kezdő vállalkozások esetében legfeljebb 10 millió forintos kezdő hitelösszegű folyószámlahitel, forgóeszköz hitel, bankgarancia, beruházási hitel, pénzügyi lízing érhető el. Fix 90%-os kezességvállalás mellett, fedezeti elvárás nélkül. Kezdő vállalkozásnak tekinthetők azok a vállalkozások, amelyek alapításának dátuma és a hitelszerződés kelte között legfeljebb 2 év telt el (az alapítás napját nem beleértve).

2018. februárban a Garantiqa elindította az Irinyi garancia programját, amelynek keretében nemcsak kvv-knak hanem nagyvállalatoknak is 800 millió forint erejéig tudnak kezességet nyújtani. Ennek feltétele az Irinyi tervben meghatározott TEÁOR-kóddal való rendelkezés.

○ *Agrár munkacsoport*

Az Agrár munkacsoport az első negyedév során többször is ülésezett. Az év elején meghatározta a munkacsoport 2018. évi munkatervét, az ülések tematikáját.

Az idei év első ülésén a Miniszterelnökség képviselője tájékoztató előadást tartott a **2014–2020-as időszakra vonatkozó Vidékfejlesztési Program** végrehajtásáról, a megjelent pályázatokról, a 2018. január 31-ig meghozott döntésekről és kötelezettségvállalásokról, valamint a 2018. I. negyedévben várható döntésekről. Ismertette továbbá, hogy az Irányító Hatóság mely esetekben jogosult a **támogatási jogviszonytól** elállni, a támogatói okiratot visszavonni. Bemutatta a **Miniszterelnökség által kiadott tájékoztatót**, amely a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programhoz hasonlóan a Vidékfejlesztési Program beruházásaihoz is **engedélyezi a jelzálogjog-alapítás lehetőségét** a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóság előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül. A munkacsoport további munkájának eredményeképpen az utolsó negyedévben a programhoz kapcsolódó jelzálog-alapítás lehetőségeinek a köre is kiszélesítésre került.

A második ülésén a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. képviselői beszámoltak a **Garantiqa COSME Programjáról**, a COSME garanciáról egyedi bírálatban, a COSME Portfóliógaranciáról és az Irinyi

---

¹⁵ Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises Loan Guarantee Facility

Garanciaprogramról. Röviden ismertették, hogy kezességet vállalnak kkv-k hitel, bankgarancia, lízing és faktoring ügyleteihez:

1. Megállapodás vagy portfóliogarancia keretében: kisebb sztenderd ügyletekhez, állami vagy COSME viszontgaranciával,
2. egyedi eljárásban: állami viszontgaranciával, COSME Garanciaprogram keretében vagy saját kockázatra, ezen belül az Irinyi Garanciaprogram keretében.

Részletesen bemutatták a Garantiqa COSME termékeinek feltételeit, a kezességvállalás létrejöttének folyamatát, és az agrárfinanszírozás támogatására vonatkozó termékeiket. Kiemelték, hogy a COSME Garanciaprogramban és az Irinyi Garanciaprogramban vállalt kezességeknek nincs állami támogatástartalmuk, ezért az agrárágazatban különösen előnyösen felhasználhatók.

A Magyar Államkincstár képviselői tájékoztatást adtak a **MÁK európai uniós mezőgazdasági és vidékfejlesztési kifizetőügynökségi tevékenységéről**, valamint a hazai agrár-vidékfejlesztési támogatásokkal kapcsolatos egyes feladatairól. Ezen felül ismertették a Vidékfejlesztési Program keretében társfinanszírozott projektek megvalósításával kapcsolatban felmerült gyakorlati kérdésekről szóló tájékoztatót is. A tagok és a kifizetőügynökség feladatainak egyszerűsítése, gyorsítása érdekében a Magyar Bankszövetség felkínálta tájékoztató csatornáinak igénybevételét a tömeges, illetve tipikus hibák és helyes eljárások közzétételére, amelyet a felek örömmel fogadtak. A munkacsoportüléseket részletes konzultáció, a szakmai javaslatok alapos megvitatása követte.

○ *Belső ellenőrzési munkacsoport*

A Belső ellenőrzési munkacsoport kezdeményezte a **kiszervezett tevékenységek Hpt. szerinti éves ellenőrzésére vonatkozó előírások felülvizsgálatát**. A kezdeményezést két tényező indokolta: a szabályozás egyrészt idejétmúlt, hiszen az elmúlt években a bankszektor képviselőinél egyre jobban előtérbe került a kiszervezéssel kapcsolatos kontrollok áthelyezése az első és a második védelmi vonal képviselőihez; másrészt a bankok többségénél jelentős belső ellenőri erőforrásokat emészt fel a - (z) így részben feleslegessé vált - megfelelés biztosítása. A bankszövetségi javaslatok írásba foglalását követően egy személyes konzultáción is alkalmunk nyílt megbeszélni a témával kapcsolatos álláspontokat.

Az MNB képviselői a konzultáción kifejtették, hogy ők is látják a jogszabályi keretek felülvizsgálatának és modernizálásának szükségességét. Tekintettel azonban arra, hogy az EBA is bejelentette a kiszervezéssel kapcsolatos 2006. évi ajánlásainak felülvizsgálatát, (amelyre várhatóan 2018 utolsó negyedévében kerül sor), az új MNB iránymutatás csak az EBA ajánlás feldolgozása után, 2018 végén vagy 2019-ben kerül majd kibocsátásra. A Nemzeti Bank képviselői a kapcsolódó jogszabály-módosításhoz számítanak a Bankszövetség javaslataira; a majdani EBA ajánlások figyelembe vételével.

○ *Digitalizációs munkacsoport*

A márciusi elnökségi döntés alapján megkezdődött a Digitalizációs munkacsoport szervezése. A Bankszövetség felkérte a tagokat, hogy delegáljanak banki szakértőket a munkacsoportba. A toborzás eredményeként a munkacsoport 23 tagú, míg a levelezőlistára 40 fő kérte felvételét.

○ *Fizikai biztonsági munkacsoport*

A munkacsoport korábbi vezetője decemberben lemondott a tisztségről. A vezető választási folyamatra januárban került sor. A két jelölt közül egyszerű többségi döntéssel Jakab Pétert támogatta a munkacsoport, aki a bankbiztonsági területeken sokéves bankszakmai és irányítási gyakorlattal rendelkezik, és korábban a Bankbiztonsági bizottság vezetője is volt. A Bankszövetség Elnöksége Jakab Pétert a februári ülésén nevezte ki a posztra.

- *Jelzálogbanki munkacsoport*

Az **ECBC¹⁶ Factbookhoz** elkészült a hazai statisztikai adatbázis, amely az új kibocsátásokon kívül a fennálló jelzáloglevél állományról is információval szolgál.

A **Central Europe Covered Bond konferenciának** 2018 őszén Budapest ad otthont, ami által a nemzetközi térképen a magyar jelzáloglevél piac is jobban az érdeklődés fókuszába kerül. A Munkacsoport az első negyedévben megkezdte a konferencia témáival és a résztvevőkkel összefüggő operatív teendők elvégzését, a főszervező VdP Német Jelzálogbank Egyesülettel szorosan karöltve.

Az Európai Bizottság publikálta a **fedezett kötvényekre vonatkozó jogszabály csomagját**, amely egy minimum harmonizációs irányelvből és a tőkekövetelményekre vonatkozó rendeletből áll. A Jogi és Tőkepiaci Albizottság megkezdte a jogalkotásba történő bekapcsolódáshoz szükséges munkákat.

- *Kkv munkacsoport*

A Kkv munkacsoport az első negyedévben négy ülést tartott. **A gazdálkodó szervezetek számára 2018. január 1-jétől kötelező a Cégekhasználat**, amely 2017. december 28-án indult el. Ennek kapcsán a Kkv és a Jogi munkacsoport első negyedévben konzultált a Belügyminisztérium és a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató (NISZ) Zrt. képviselőivel az **elektronikus ügyintézés** jogszabályi háttéréről, a gazdálkodó szervezetek tárhelyéről (Cégekhasználat), az e-ügyintézés biztosító /e-ügyintézésre kötelees szervek kötelezettségeiről, a gazdálkodó szervezetek kötelezettségszegéseiről és az **Elektronikus Ügyintézési Felügyelet**ről. A munkacsoportüléseket az új rendszerre történő átállással, a Cégekhasználatával kapcsolatos kérdések, szakmai javaslatok alapos megvitatása követte.

A Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője bemutatta a munkacsoportnak **a 2014–2020 közötti Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program kkv-stratégiáját**, és a GINOP pályázati értékelésének eddigi tapasztalatait.

A Kkv és a Jogi munkacsoport a Magyar Országos Közjegyzői Kamara képviselőivel is egyeztetett a **magyarországi pénzügyintézetek közjegyzők általi hagyatéki ügyben történő megkeresése**, valamint a pénzügyi intézmények által történő válaszadás informatikai kereteinek kialakítása kapcsán. Az egyeztetés eredményeképpen a MOKK megküldte a megkeresés- és a válaszsablon tartalmát és formátumát, amelyet a munkacsoportok véleményeztek.

A csődtörvény 28. § (5) bekezdésének 2017. december 28. napjától hatályos szövege szerint kötelező **a felszámoló szervezetek részére elektronikus úton történő banki adatszolgáltatás**, emiatt a Kkv-Jogi munkacsoport konzultált a Felszámoló és Vagyonfelügyelő Országos Egyesületének képviselőivel. Az egyeztetés eredményeképpen a munkacsoport a FOE számára kidolgozott és megküldött egy a banki adatszolgáltatás teljesítésére javasolt eljárás gyakorlati folyamatot.

- *Lízing munkacsoport*

A Lízing munkacsoport első negyedév során több alkalommal ülésezett. Az **EXIM belföldi lízing refinanszírozási kerettermék** bevezetése kapcsán egy oktatási napot tartottak, amelyen ismertették a termékdokumentációkat, a termékfeltételeket, a támogatástartalom-számítás szabályait (de minimis, általános csoportmentességi rendelet 17. cikk), a termékismertetőt és az OECD módszertan számoló tábláját. A munkacsoport véleményezte a belföldi lízing refinanszírozási kerettermék

---

¹⁶ European Covered Bond Council

mintaszerződéseit, és az üléseken megfogalmazott észrevételek alapján az EXIM egy egyszerűsített folyamatábrát is elkészített.

A Lízing Munkacsoport összeállította és megküldte a GIRO Zrt. részére a **GIRinfo szolgáltatással** kapcsolatos fejlesztési igényeit. A felhasználók azt szeretnék elérni, hogy a „járműtulajdonos adatai”, valamint a „járműokmányok és hatósági igazolványok adatai” egy lekérdezéssel hozzáférhetővé váljanak. A GIRO Zrt. kérésére a munkacsoport részletesen kifejtette, hogy mely adattartalmat érti a „hatósági igazolványok” alatt. Az ezzel kapcsolatos egyeztetések még folyamatban vannak.

A Magyar Bankszövetség megkeresésére a Belügyminisztérium Közlekedési Igazgatási és Nyilvántartási Főosztály Közlekedési Nyilvántartó Osztálya járműátírással kapcsolatot állásfoglalást adott ki. E szerint a **tulajdonjog vagy üzemmentartói jog változása tényének magánokirattal történő igazolása** esetén a dokumentumnak meg kell felelnie „A közlekedési igazgatási eljárásban történő felhasználhatóságához szükséges kötelező tartalmi elemekről” szóló 304/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet 3. §-ban, illetve üzemmentartói jog változása esetén a 4. §-ban foglalt kötelező tartalmi elemeknek. Ezen tartalmi elemeknek történő megfelelés esetén a lízingcégek által készített üzemmentartói nyilatkozatot az okmányirodák elfogadják üzemmentartói szerződésként.

○ *Peres munkacsoport*

Az érvénytelenségi perekkel foglalkozó munkacsoport februári ülésén a következő témák szerepeltek:

1. A Kúria által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás a fogyasztót terhelő költség, folyósítási jutalék és díj összegét megállapító szerződési feltétel tisztességtelensége tárgyában, ha az adott költség konkrét ellenszolgáltatása nincs meghatározva.
2. Előzetes döntéshozatali eljárás a közjegyzői ténytanúsítványra vonatkozó szerződéses kikötés tisztességtelensége tárgyában.

A fenti ügyekben érintett bankok munkatársai egy rövid összefoglaló ismertetést tartottak az eljárásokról. Kértük a kollégákat, hogy az újabb perekkel kapcsolatos információkról szíveskedjenek tudósítani.

Az ülés résztvevői azt is megvitatták, hogy a magyar bíróságokon lehet-e újabb perhullámra számítani, mivel egyes sajtónyilatkozatok ezt a benyomást igyekeznek kelteni.

I Globális szabályozás

I.1 Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB¹⁷)

I.1.1 Az FSB prioritásai

A pénzügyminiszterek és a jegybank elnökök március 19-20-i buenos airesi G20 találkozója előtt Mark Carney, az FSB elnöke levélben fogalmazta meg az FSB prioritásait. A levél leszögezte, hogy az erős és kiegyensúlyozott gazdasági növekedést egy olyan stabil és ellenálló pénzügyi rendszer támogatja, amely a G20-ak és az FSB elmúlt évtizedben mutatott határozott erőfeszítéseinek a terméke. Az FSB alábbi **prioritásai** erre a szilárd alapra építenek és az erős fenntartható és kiegyensúlyozott növekedést kívánják elősegíteni:

1. Figyelmes (éber) **monitoring tevékenység az új és keletkező kockázatok felismerésére/ beazonosítására, értékelésére és kezelésére.**

A kockázatok nyomon követésének fontos eszköze **az IMF-fel közös, kétévente végrehajtott korai előrejelző gyakorlat** (Early Warning Exercise). A tagok kezdeményezésére az FSB **a kriptó eszközök gyors növekedéséből eredő kockázatok pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatását** is vizsgálta. Megállapította, hogy a kriptó eszközök csekély méretük (kevesebb, mint a globális GDP 1 %-a) miatt jelenleg nem jelentenek fenyegetést. A kriptó eszközöket - amelyek számos fogyasztó és befektető védelmi kérdést vetnek fel, használatuk tiltott tevékenységeket (pénzmosás, terrorizmus-finanszírozás) fedhet, miközben az alapjukul szolgáló technikák segíthetik a hatékonyság növelését - folyamatosan vizsgálja az FSB és, ha szükséges, tájékoztatja a G20-akat. A globális koordinációt az illetékes nemzetközi szervezetek (CPMI¹⁸, FATF¹⁹, IOSCO²⁰) támogatják.

2. **A hátralévő G20 pénzügyi reform prioritások körültekintő befejezése.**

A Bázel III szabályozói reform csomag decemberi véglegesítését követően az FSB a többi szabályozási területen folyó munkák befejezésére összpontosít. A **levelező banki tevékenység csökkenését** érintően az FSB a buenos airesi csúcsra státuszjelentést készített a levelező banki akció terv teljesítéséről. Négy stratégiai javaslatot tett az átutalást végző szolgáltatók (remittance providers) banki szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek a javítására. A szabályozó hatóságok mostanra kialakították azokat a vállalatirányítási kereteket, amelyek alkalmasak az **üzletviteli kockázatok** mérséklésére. A **piaci alapú finanszírozásra**, illetve a **központi szerződő felekre vonatkozó** szabályozási munkák ugyancsak a befejezésükhöz érkeztek. A **kiber biztonsági lexikon** a különböző hatóságok, szabályozók és a magánszektor tevékenységének a konzisztenciáját támogatja. A magán szektor kezdeményezésére született, **a klímához kapcsolódó pénzügyi jelentések és önkéntes alkalmazásuk** rámutatnak a jó gyakorlatokra és elősegítik a szélesebb körű adaptálást.

¹⁷ Financial Stability Board: a pénzügyi szabályalkotás legmagasabb nemzetközi testülete

¹⁸ Committee on Payments and Market Infrastructures: Fizetések és Piaci Infrastruktúrák Bizottsága (A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottsághoz hasonlóan a Bank for International Settlements (BIS) keretében működik.)

¹⁹ Financial Action Task Force: az OECD mellett működő nemzetközi munkacsoport a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás ellen

²⁰ International Organization of Securities Commissions: az értékpapír-piaci felügyeletnek nemzetközi szervezete

3. A fókusz áthelyezése az új szakpolitikai kezdeményezésekről **a már implementált szabályozások értékelésére**; a reform program hatékony, koherens és a nem szándékolt következményeket megfelelően kezelő érvényesítése érdekében.

Az FSB célja annak értékelése, hogy a reformok az eredeti szándékoknak megfelelően működnek-e, illetve, hogy szükség esetén alkalmas kiigazításokat végezzenek az eredeti célok és a megfelelő rugalmasság veszélyeztetése nélkül. A dinamikus bevezetés biztosítja, hogy a reformok a változó körülményekhez alkalmazkodjanak. A novemberi G20 csúcsra a pénzügyi reformok infrastruktúra beruházásokra gyakorolt hatását, illetve az OTC derivatívák központi elszámolásának az ösztönzését értéklik.

4. **Az FSB tevékenységének az optimalizálása a hatékonyság maximalizálása érdekében**, a tagok hozzájárulása és konszenzusa által irányított hatékony és válaszképes szervezet előnyeinek a kiaknázására.

Annak érdekében, hogy az FSB a jövőben is megfelelően működjön, a tagok alaposan átvizsgálják az FSB munkáját. A vizsgálat kiterjed az átláthatóságra, a konzultációs gyakorlatra, a stratégiai kérdések kitzűzésének a mechanizmusára, az elyszerű és hatékony működés biztosítására.

I.1.2 Az FSB további fontosabb, első negyedéves publikációi

Az FSB januárban hozta nyilvánosságra **Az egységes tranzakció azonosító (UTI²¹) (vállalat)irányítási rendszere: következtetések és bevezetési terv** című dokumentumot. A G20 vezetők még 2009-ben határoztak az OTC derivatív piacok reformjáról, hiszen a piacok átláthatóságának a hiányát a pénzügyi válság egyik kulcstényezőjeként azonosították. A reform részét képezi, hogy valamennyi OTC derivatív ügyletet kereskedési adattáraknak (TR²²) kell jelenteni. Az UTI elsődleges célja az egyedi OTC tranzakciók egyedi beazonosítása a kereskedési adattáraknak való jelentés során. Használatával azt kívánják elkerülni, hogy egyetlen tranzakciót többszörösen is számba vegyenek. A kapcsolódó **technikai útmutató** szabályozza az UTI generálásával kapcsolatos felelősséget, a struktúra definícióját és a specifikáció formátumát. Az UTI-t a joghatóságoknak 2020 vége előtt kell bevezetniük. Az UTI felügyeletét nemzetközi irányító testületként a CPMI és az IOSCO látja el, de a felügyeletről végleges döntést az egységes termékazonosítóra (UPI²³) vonatkozó konzultáció befejezése után hoznak.

Az FSB március 6-án tette közzé **az árnyékbanki tevékenység 2017 évi monitoringjáról szóló jelentését**. A hetedik alkalommal készült jelentés a globális GDP 80%-át lefedő, 29 joghatóság 2016 év végi adatain alapul, és először tartalmazza Luxemburg és Kína árnyékbanki számaikat. A jelentés részletesen bemutatja az árnyékbanki tevékenység méretét, 2016. évi növekedését és összetételét.

Az FSB **a levelezői banki tevékenység visszaszorulására vonatkozó, frissített adatokat** is publikálta. A tevékenység visszaszorulása potenciálisan kedvezőtlenül hat a nemzetközi kereskedelemre; a növekedésre éppúgy, mint a pénzügyi rendszer integritására és stabilitására. Az adatok szerint folytatódott a levelező banki kapcsolatok számának a csökkenése, 2017 júniusában a kapcsolatok száma kisebb volt az egy évvel korábbinál. Ugyanakkor a változás földrajzilag egyenlőtlenül zajlott: Észak-Amerikában és Kelet-Európában bővült a levelezőbanki tevékenység, Afrikában és az Óceániában lassult a csökkenés, míg Amerika és Európa többi részén és Ázsiában az egy évvel korábbihoz képest nagyobb volt a visszaesés.

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság, a CPMI a FATF és az FSB közös sajtóközleményben üdvözölte azt az iparági kezdeményezést, amely egy **levelezőbanki átvilágítási kérdőívvel** kívánja kezelni a

---

²¹ unique transaction identifier

²² trade repositories

²³ unique product identifier

tevékenység visszaszorulását. A kérdőív részét képezi a magán és a közszféra közös „ismerd meg az ügyfeled (KYC²⁴)” programjának.

Az FSB a G20 találkozó előtt további két a levelezőbanki tevékenységet érintő dokumentumot hozott nyilvánosságra: az egyik **a levelezőbanki tevékenység akciótervének a teljesülését bemutató státuszjelentés**, a másik **az átutalási szolgáltatást nyújtók bankokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos állásfoglalás**. Ez utóbbi négy témakörben 19 javaslatot fogalmaz meg a hozzáférés javításának az elősegítésére, amelyek teljesülését a 2019. júliusi G20 találkozón prezentálják.

A pénzügyi reformok infrastruktúra projektek finanszírozására gyakorolt hatásának az értékeléséhez az FSB **kérdőíves felmérést** végzett az érintettek önkéntes részvételével. A felmérésben az infrastruktúra-finanszírozás mozgatóira, trendjeire, és a szabályozói reform esetleges hatásaira vonatkozóan várt első kézből származó információkat a piaci szereplőktől.

A 2017 júniusában meghirdetett konzultációt követően **a helyes javadalmazási gyakorlatokra vonatkozó FSB irányelveket és sztenderdeket kiegészítő útmutatóval** látták el.

I.2 Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS²⁵)

I.2.1 A BCBS munkaprogramja és prioritásai

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság március 15-16-án tartott ülésén megtárgyalta **munkaprogramját és a 2018-2019 évekre kitűzött stratégiai prioritásait**. A munkaprogram 4 fő téma köré csoportosul:

- (i) a terítéken lévő szabályozási kezdeményezések véglegesítése és célzott szabályozási javaslatlattétel,
- (ii) a válság után született bizottsági reformok teljes körű, megfelelő időben történő és konzisztens bevezetésének a biztosítása,
- (iii) az erős felügyelet elősegítése,
- (iv) a válság utáni reform hatásainak az értékelése és nyomon követése, valamint az újonnan keletkező kockázatok felmérése, kiértékelése.

A munkaprogramot a GHOS²⁶ hagyja jóvá.

A Bizottság a **folyamatban lévő munkálatokat** is megtárgyalta:

- Megegyeztek a 2016 januárjában publikált kereskedési könyvi szabályozás célzott és korlátozott módosításában, amelyet március 22-én bocsátottak konzultációra. Megerősítették, hogy az új szabályokat 2022 januárjától kell alkalmazni.
- A konzultációs folyamatot követően véglegesítették a rendszerszempontról fontos globális bankok értékelési kereteit, amit hamarosan publikálnak.
- Megállapodtak a rövid lejáratú, egyszerű, átlátható és összehasonlítható értékpapírosítás tőkekövetelményéről, a vonatkozó sztenderdet szintén publikálják.

A Bizottság dolgozik a Bazel III bevezetésének értékelési módszerein. A konzisztens bevezetés értékelése önkéntes lesz.

Az erős felügyelet támogatásának a jegyében a BCBS jelentést fogadott el a korai felügyeleti beavatkozások gyakorlatáról. A piaci folyamatokat elemezve megtárgyalták a pénzügyi piaci volatilitás bankrendszer stabilitására gyakorolt hatását, illetve a kriptó eszközök terjedésének a következményeit.

---

²⁴ Know-Your-Customer

²⁵ Basel Committee on Banking Supervision

²⁶ Group of Central Bank Governors and Heads of Supervisions: a központi banki elnökök és a felügyeleti vezetők grémiuma

I.2.2 A kereskedési könyvi szabályozás felülvizsgálata

A konzultációs dokumentum azoknak a problémáknak a kezelését célozza, amelyeket a Bizottság **beazonosított a sztenderd bevezetésének és hatásainak a nyomon követése** (monitoringja) **során**.

A BCBS az alábbi pontokon javasol módosításokat:

- A sztenderd módszer módosítása a kockázatérzékenység növelés érdekében, beleértve a deviza kockázat kezelésének a változását;
- A sztenderd módszer kockázati súlyainak az újralibrálása a kamatkockázat, a deviza kockázat és a részvénykockázat tekintetében;
- Az értékelési folyamat felülvizsgálata, (az értékelési folyamat annak eldöntésére szolgál, hogy a bank belső kockázatkezelési modelljei alkalmasak-e az egyedi kereskedési portfólió kockázatosságának a megítélésére);
- A belső modelleknél elfogadott kockázati tényezők beazonosításához kapcsolódó követelmények tisztázása;
- Azon kitétségi kör pontosabb behatárolása, amelyre a piaci kockázat tőkekövetelményei vonatkoznak.

Az egyszerűsített sztenderd módszer 2017. júniusában meghirdetett konzultációját követően, a dokumentum javaslatot tesz a **Bázel II sztenderd módszerének az újralibrálására** is. Ezt a módszert azok a bankok használhatnák, amelyek piaci kockázatoknak való kitétsége kevésbé materiális.

A Bizottság minél előbb véglegesíteni akarja a szabályozást, hogy a 2022. januári bevezetésig a joghatóságoknak elég idejük legyen az implementálásra, a bankoknak pedig a szükséges infrastruktúra kiépítésére.

I.2.3 Konzultáció a harmadik pillérről

Február 27-én a BCBS konzultációt kezdett a harmadik pilléres nyilvánosságra hozatali követelmények felülvizsgált kereteiről. A javasolt változtatások többsége **a Bázel III szabályozási csomag 2017. decemberi véglegesítéséhez kapcsolódik**. Az új, vagy felülvizsgált követelmények a következők:

- a hitelkockázatokra (beleértve az eszközök prudenciális kezelését biztosító tartalékokra), a működési kockázatra, az áttételi rátára és a hitel értékelés kiigazításra (CVA²⁷) vonatkozó előírások,
- a sztenderd módszerrel számított kockázattal súlyozott eszköz (RWA) értékek, amelyek benchmark-ként szolgálnak a belső modellel számított értékekhez,
- a kockázat kezelésre vonatkozó áttekintő jellegű információk, az alapvető prudenciális mérőszámok és RWA értékek.

Új követelmény az eszközterhekre, illetve a tőke elosztási korlátok közzétételére vonatkozó előírás is. A Bizottság különválasztott visszajelzést kér a szabályozói tőke összetételére vonatkozó nyilvánosságra hozatali követelményről, amelyet 2017. márciusában vezettek be.

A 2015 januárjában és a 2017 márciusában kibocsátott követelményekkel együtt a mostani csomag egy egységes harmadik pilléres nyilvánosságra hozatali keretrendszert alkot.

A követelményekkel kapcsolatos konzultáció május 25-ig tartott.

I.2.4 A Bázel III szabályozás bevezetése

A 2017. június 30-i adatokon végzett számítások szerint a vizsgálatban résztvevő valamennyi bank teljesíti a 2015 végén célként kitűzött CET1 tőkekövetelményt. Ezen túlmenően minden rendszerszempontból fontos globális bank (G-SIBS²⁸) megfelel a teljes körű likviditási előírásoknak.

²⁷ Credit Valuation Adjustment

²⁸ Global systemically important banks

A Bizottság a bevezetés konzisztenciáját értékelő program (RCAP²⁹) keretében azokat az akciókat is nyilvánosságra hozta, amelyeket a joghatóságok a konzisztens bevezetés érdekében 2017-ben végeztek, valamint aktualizálta a **Joghatósági értékelés kézikönyvét**.

I.2.5 A fintech fejlődés hatása a bankokra és a felügyeletekre

A 2017. augusztusi konzultációt követő dokumentum bemutatja a fintech bankokra és felügyeletekre gyakorolt hatásait. A lehetséges hatásokat tekintve a BCBS öt stilizált scenáriót vizsgált:

- A jobb bank: a hagyományos szereplők modernizációja és digitalizációja,
- Az új bank: a hagyományos bankok helyettesítése kihívókkal,
- A megosztott bank: a pénzügyi szolgáltatások felosztása a specializált fintech cégek és a hagyományos bankok között,
- A leminősített bank: a hagyományos bankok nagybani szolgáltatókká válnak, az ügyfélkapcsolatok átkerülnek az új közvetítőkhöz,
- A dezintermediált bank: a hagyományos bankok lényegtelené válnak, a fogyasztók közvetlenül a fintech szolgáltatókkal állnak kapcsolatban.

A megfigyelések azt mutatják, hogy bár a bankszektor sokrétű innovációt hajtott végre, az új technológiák és a kialakulóban lévő üzleti modellek különböző lehetőségeket és kockázatokat jelentenek a hagyományos bankok számára. A banki sztenderdeknek és a felügyeleti elvárásoknak alkalmazkodniuk kell az innovációkhoz, megőrizve a prudenciális sztenderdeket.

A BCBS dokumentuma lényegében megismétli, megerősíti a bankok és a felügyelet számára a konzultációs dokumentumban megfogalmazott 10 ajánlást.

I.2.6 BIS - IMF együttműködés

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottságnak helyet adó Bank for International Settlements (BIS) és az IMF a jövőben szorosabban együttműködik a pénzügyi felügyeleti ismeretek világszintű megerősítésében. Az együttműködés során javítani kívánják a pénzügyi szabályozó hatóságok és felügyelet szaktudását; különösen a válság utáni reformok bevezetését, illetve a fintech-hez hasonló új témaköröket érintően. Ennek jegyében a BIS és az IMF egy új, **közös on-line bankfelügyeleti kurzust kezdeményez**, amely még ebben az évben világszerte elérhető lesz a felügyeleti tisztviselők számára.

I.2.7 CPMI jelentés a határokon átnyúló retail fizetésekről

A februári jelentés szerint bőven van tér az egyének és az üzleti élet szereplői által indított határon átnyúló fizetések infrastruktúrájának a javítására. Az egyik joghatóságból a másikba történő fizetések lassúbbak, költségesebbek és „homályosabbak”, mint az egyes joghatóságokon belüliek. Az ilyen fizetések kockázatosabbak és komplexebbek, de díjazásukban gyakran – ennek figyelembe vételével is - aránytalanok a különbségek. A verseny és az olyan innovációk, mint a mobil, vagy az e-bankolás kényelmesebbé tették az ilyen fizetéseket, de a határon átnyúló fizetések tömege most is a hagyományos levelezőbanki rendszeren keresztül történik, amely a retail fizetések növekvő volumenével és csökkenő egyedi értékével küzd. Az alternatív elszámolási és kiegyenlítési megoldások növelik a határokon átnyúló fizetések hatékonyságát.

A jelentés közel száz világszerte működő, innovatív, határon átnyúló fizetési szolgáltatást végző cég vizsgálata alapján elemzi a piacot és jelöli ki a legfontosabb kérdésköröket és kihívásokat.

I.2.8 Központi banki digitális valuták (CBDC³⁰)

²⁹ Regulatory Consistency Assessment Programme

³⁰ Central bank digital currencies

A Fizetések és Piaci Infrastruktúrák Bizottsága (CPMI) által márciusban közzétett jelentés szerint a központi bankoknak óvatosan mérlegelniük kell az általuk kibocsátott digitális valuták pénzügyi stabilitásra, illetve monetáris politikára gyakorolt hatását. A jelentés külön vizsgálja a nagykereskedelmi (a pénzügyi piacok számára kibocsátott), és az általános célú digitális valutákat. A tanulmány megállapítja, hogy a nagykereskedelmi célú CBDC hasznos lehet a fizetési forgalomban, de hatásának értékelése további elemzést igényel. Nem változtatja meg a monetáris politika implementálásának az alapvető mechanizmusát, de hatással lehet a transzmisszióra.

Az általános célú CBDC messzemenő következményekkel járhat a bankokra és a pénzügyi rendszerre. A kereskedelmi bankok ügyfélbetéteken alapuló stabilitása megrendülhet, ha a betétek stressz esetén a központi bankokba áramolhatnak.

A jelentés végkövetkeztetése szerint a CBDC bevezetése valamennyi joghatóságban alapos megfontolást igényel.

I.3 IASB: A pénzügyi jelentések koncepcionális kereteinek felülvizsgálata

A Számviteli Sztenderdek Nemzetközi Testülete (IASB³¹) márciusban közzétette **A pénzügyi jelentések koncepcionális keretei** című alapdokumentumának a felülvizsgált változatát. (A koncepcionális kereteket 1989-ben adták ki, majd 2010-ben részben módosították.) A felülvizsgált keretek elősegítik az IASB által elfogadott sztenderdek konzisztenciáját, biztosítják a hasonló tranzakciók azonos kezelését, és hasznos információt jelentenek a befektetőknek és más érdekelteknek. A koncepcionális keretek azokban az esetekben is támogatják a cégek számviteli politikájának a kidolgozását, amikor az adott tranzakcióra nincs alkalmazható IFRS³² sztenderd, illetve hozzájárulnak a sztenderdek jobb megértéséhez. A felülvizsgált dokumentum új fejezetet tartalmaz **az instrumentumok méréséről; a bemutatásról és a közzétételről**; valamint **az instrumentumok jelentésből való kihagyásáról** (derecognition). Módosították az eszköz és forrás definíciókat, illetve az instrumentumok figyelembe vételének (recognition) kritériumait. Ugyanakkor számos fontos fogalmat (például óvatosság, gondos kezelés (stewardship), mérési bizonytalanság, a tartalom elsődlegessége a formával szemben) is tisztáztak. Az IASB mostantól a felülvizsgált kereteket alkalmazza, míg a társaságoknak 2020-tól írják elő a használatot.

II Európai szabályozás

II.1 A kockázat csökkentő csomaggal (RRP³³) kapcsolatos fejlemények

A 2016. novemberi - a tőkekövetelmény rendeletet és irányelvet (CRR/CRD4,) a bank helyreállítási és szanálási irányelvet, valamint az egységes szanálási rendszerre vonatkozó rendeletet módosító - kockázat csökkentő csomag tárgyalásában az Európai Parlament a szanálási szabályokat illetően jobban előrehaladt, mint a prudenciális rész megvitatásában. (Ennek megfelelően az Európai Bankföderáció (EBF³⁴) a két témakörhöz külön is elkészítette javaslatait.)

Ugyanakkor a csomag márciusban lekerült a Tanács napirendjéről.

---

³¹ International Accounting Standards Board

³² International Financial Reporting Standard: nemzetközi pénzügyi jelentési szabvány

³³ Risk Reduction Package

³⁴ European Banking Federation

A tagállamok között - az Elnökség Tanács számára készített jelentése szerint - három fő kérdéscsoportban van nézetkülönbség:

- **a felülvizsgált kereskedési könyvi (FRTB³⁵) szabályozás bevezetését,**
- **a MREL³⁶ instrumentumok alárendeltségét és**
- **a CRR/CRD hatóköre alóli mentesítést** illetően.

A bankok számára az a legfontosabb, hogy a BCBS döntésének megfelelően Európában is halasszák el az FRTB bevezetését. Alapvető, hogy még jelentési célzattal se írjanak elő, olyan terheket, amelyek alapjául szolgáló sztenderdek még lényeges módosításra kerülnek. Az Európai Bizottság jelenleg mérlegeli az FRTB-vel kapcsolatos érveket. Az FRTB-től eltekintve az RRP elfogadása a Bázel III 2017. decemberi véglegesítésétől függetlenül zajlik.

Az RRP csomag hatályba lépése legkorábban 2019-től várható.

Az Európai Bankföderáció főbb lobbypontjai az RRP prudenciális szabályaihoz

- Az FRTB kivétele a csomagból (halasztás a Bázeli Bizottság döntéséig),
- A repo ügyletek kezelésének a módosítása az NSFR mutató számításakor (lejárat csoportok szerinti nettósítás),
- A derivatív kötelezettségek NSFR számítása során előírt kezelése (a Bázeli Bizottság 2017. októberi döntésének megfelelően 20% helyett (maximum) 5 % RSF³⁷)
- Az OECD országok export hitel ügynökségei által garantált kitétségek (ország-minősítéstől és valutaneemtől független) figyelmen kívül hagyása az áttételi ráta számítás során,
- A likviditási alcsoport státusz automatikus megadása az unión belüli leányvállalatok számára, a csoporton belüli tranzakciók preferenciális kezelése (ez a Bankunió belül feltétlenül indokolt),
- Egyes tagállamok javaslatának elutasítása, amely szerint a rendszerkockázatot a második pillérben kezelnék,
- A szoftver tőkéből való levonásának az elutasítása,
- Az IT stáb rugalmasabb javadalmazási lehetőségei,
- A KKV támogatási tényező fenntartása, alkalmazási plafonjának (1,5 millió euró) esetleges felemelése,
- Támogatási tényező bevezetése az infrastruktúra projekt hiteleknél,
- Az arányosság elvének a betartásával a kis intézmények jelentési kötelezettségeinek az egyszerűsítése,
- Az NSFR-re vonatkozó napi jelentési kötelezettség eltörlése,
- A MREL instrumentumok előzetes engedélyezésének az eltörlése,
- A meglévő nagy kockázati szabályozás megtartása,
- A jelenleg hatályos egyszerű módszer megtartása a partnerkockázat tőkeszükségletének a megállapítására.

Az Európai Bankföderáció főbb lobbypontjai az RRP szanalási szabályaihoz

- A MREL alárendelt részének a korlátozása,
- A MREL kalibrációjának adaptálása a jó tőkehelyzetű és betéttel finanszírozott bankokra (az ilyen bankoknak ne kelljen hitel instrumentumot kibocsátani, figyelembe vehessék többlet tőkéjüket),
- A MREL kalibráció útmutatójának a megtartása,
- A MREL útmutató szanalási szempontból releváns pufferekre való korlátozása,

³⁵ Fundamental Review of the Trading Book

³⁶ Minimum requirement for own funds and eligible liabilities: a saját tőkére és a (bail-in során) figyelembe vehető kötelezettségekre vonatkozó minimum követelmény

³⁷ required stable factor

- A MREL előírás megsértése esetén az MDA korlátozás ne legyen automatikus,
- A létező sajáttőke és figyelembe vehető kötelezettség elemekre megfelelő átmenet szabályok (grandfathering) vonatkozzanak,
- A különböző elfogadhatósági kritériumok tisztázása,
- Az EU egységes piac, illetve a Bankunió figyelembe vétele a belső MREL szabályok adaptálásánál,
- Az MPE³⁸ stratégia figyelembe vétele
- A moratóriumi eszközök használatának - a nemzetközileg elfogadott - 48 órára korlátozása,
- A szanálás és a felszámolás közötti összhang biztosítása.

II.2 Európai Bizottsági konzultáció a Bázeli III véglegesítése kapcsán

Márciusban az Európai Bizottság **magyarozó jellegű konzultációt** kezdett, amelynek célja, hogy megismerje az érintett felek véleményét a decemberben, Bázeli III elfogadott változtatások (Bázeli III véglegesítése³⁹) **európai bankszektorra és a tágabb gazdaságra gyakorolt hatásairól**, illetve feltárja a bevezetéssel kapcsolatos kihívásokat. A konzultáció meghirdetésekor a szabályozásért felelős biztos annak fontosságát hangsúlyozta, hogy a nagy joghatóságok a csomag valamennyi elemét implementálják. Az európai bevezetés a **tőkekövetelmény rendelet (CRR)** módosításával történik majd. A bevezetés előtt az Európai Bizottság a jobb szabályozás program (Better Regulation Agenda) keretében alapos és részletes hatástanulmányt végez, amelynek a folyamatban lévő konzultáció az első lépését jelenti. A Bizottság által meghirdetett konzultációs időszak április 12-ig tartott.

A konzultáció meghirdetése után röviddel az Európai Bankföderáció levelet írt a pénzügyi szabályozásért felelős biztosnak, hogy a kérdés horderejére tekintettel a konzultációs határidőt legalább két hónaposra hosszabbítsák meg.

Az április 12-i határidőre elküldött válaszában az EBF előre bocsátotta, hogy a válság óta az alapvető tőkével kalkuláló tőkemegfelelési mutató 13,8%-ra nőtt, s a 2011-ben még 70%-os LCR mutató is megduplázódott. Életbe lépett az új helyreállítási és szanálási rendszer, és a kockázatkezelési gyakorlatok is javultak. Ennek alapján az EBF korábbi véleményét megerősítve leszögezte, hogy a **szabályozási reform a pénzügyi stabilitás biztosítását illetően elérte célját**. A további módosítás csak igen keveset - ha egyáltalán - adhat hozzá a stabilitás további megerősítéséhez. Ellenkezőleg a további szabályok fékezhetik a bankok hitelezési képességét, és indirekt módon hozzájárulhatnak a pénzügyi instabilitás kialakulásához.

II.3 A nem teljesítő kitettségekkel (NPE/NPL) kapcsolatos kezdeményezések

Az NPL állományok leépítését a Bankunió kiteljesítésének a feltételeként tekintik, így a kezelésre különböző javaslatok születtek. 2017 júliusában az **Európai Tanács akciótervet** fogadott el **a nemteljesítő hitelek európai kezeléséről**, amelyben az EU intézményeket - köztük az Európai Bizottságot - számos intézkedés megtételére szólította fel.

A Bizottság március 14-én megjelent kezdeményezéseinek célja az EU bankok meglévő NPL állományainak a leépítése, és az új NPL kitettségek felépülésének a megakadályozása. (Az NPL állomány a 2014 végi 6,7%-os szintről 2017 harmadik negyedévére 4,4%-ra csökkent, de még mindig jóval a válság előtti szint felett van és egyenlőtlenül oszlik meg a tagállamok között.) A javasolt intézkedések felszabadítják a bankok hitelezési kapacitásait és végső soron hozzájárulnak a gazdasági

³⁸ multiple point of entry

³⁹ Lásd a 2017. évi negyedik negyedéves jelentésünket!

növekedéshez valamint a foglalkoztatás bővüléséhez, s egyidejűleg mérséklék a bankszektor sérülékenységet.

A Bizottsági csomag négy intézkedést tartalmaz:

1. **Kötelező prudenciális védőháló bevezetése a tőkekövetelmény rendelet (CRR) módosításával.** Az újonnan keletkező NPL-re minimum lefedettségi (értékvesztés/céltartalék) követelményt írnak elő. Ezzel ösztönzik a bankokat az NPL-ek kezdeti szakaszban való felszámolására, és megakadályozzák azok felhalmozódását.

A javaslat szerint a nem teljesítővé váló, biztosítékkal nem fedezett új hitelekre 2 év elteltével 100 %, az első év végére 35% értékvesztést/céltartalékot kell képezni. A tervezet fokozatos képzést ír elő: a biztosítékkal fedezett hitelek esetében 8 év áll rendelkezésre, az első év végére 5%, a negyedik év végére 27,5%, a hetedik év végére 75% tartalékot kell képezni; a 100%-ot a 8. év végére kell elérni (szemben az EKB által javasolt 7 évvel). A tervezet aszerint is különbséget tesz, hogy a követelés 90 napon túl lejárt, vagy más okból sorolták be nem teljesítőnek. **A hiányzó tartalékot az elsődleges tőkéből való levonással kell fedezni.** Az előírásokat a **2018. március 14-ét követően** keletkezett kitétségekre kell alkalmazni.

Az Európai Központi Bank és az Európai Bankhatóság előzetesen támogatta a Bizottság javaslatát.

2. Megkönnyítik a hitelezők számára a **biztosítékokhoz való hozzáférést.** Az **irányelvtervezet**⁴⁰ értelmében a hitelezők **egy gyorsított, bíróságon kívüli eljárásban kaphatnák meg a hitelezési biztosítékot**, ha ebben a felek a hitelszerződésben előzetesen megegyeztek. A hitelt felvevőknek a hitel árának a csökkenése miatt érdeke a megegyezés. A bizottság becslése szerint a finanszírozási költség átlagosan 10-18 bázisponttal csökkenhet (az árhatás a KKV-k esetében 40%-kal erősebb lehet).

Az intézkedést a restrukturálásra vonatkozó szabályokkal összhangban alkalmazzák, azaz a biztosítékok gyorsított bíróságon kívüli érvényesítése **moratórium esetén nem** alkalmazható. (A fogyasztói hitelek esetében ez az opció egyáltalán nem áll rendelkezésre.)

3. Az NPL hitelek másodlagos piacának a továbbfejlesztése, az európai piac létrehozása, **az NPL hitelek kezelésére specializált piaci szereplőknek való eladás ösztönzése.** **A hitelek eladása, vagy kezelésük kiszervezése** különösen a magas NPL állománnyal rendelkező tagállamok esetében fontos. A javasolt irányelvtervezet **harmonizálja a hitelszolgáltatókra vonatkozó követelményeket és lehetővé teszi az ilyen cégek EU-ra érvényes engedélyezését** (single authorisation), **EU-n belüli határokon átnyúló működését.** (A Bizottság szerint az NPL eladások évi 15%-kal nőhetnek.) A jogi, védelmi és átláthatósági szabályok biztosítják, hogy a hitelek eladása során a hitelfelvevők érdekei ne sérüljenek és betartsák a fogyasztóvédelmi előírásokat.

4. **Tervrajz/ajánlás (Blueprint) az Eszközkezelő Társaságok (AMC⁴¹)** az állami támogatással és a bankszanálással kapcsolatos EU szabályokkal összhangban lévő **létrehozására.** A nem kötelező érvényű ajánlás a NPL kérdés tagállami rendszer szintű kezelését segíti.

A Bizottság hangsúlyozza, hogy a csomag elemei egymást erősítik, így együttes alkalmazásuk esetén teremthetnek megfelelő környezetet az NPL állományok nagymértékű leépítéséhez.

A fenti javaslatokkal párhuzamosan a Bizottság közzé **tette második helyzetjelentését az NPL hitelek európai csökkentéséről.** (Az első helyzetjelentést januárban publikálták.)

⁴⁰ Proposal for a directive on credit servicers, credit purchasers and the recovery of collateral: Irányelv tervezet a hitelszolgáltatókról, a hitelt-vásárlókról és a biztosítékok megtérüléséről

⁴¹ Asset Management Companies

Az **Európai Központi Bank (EKB)** 2017. márciusban **útmutatót** adott ki **a nem teljesítő hitelek kezeléséről**, majd október elején konzultációt hirdetett az útmutató **kiegészítéséről (Addendum)**. A végleges Addendum 2018. márciusban jelent meg és az EKB hangsúlyozta az előírások **második pilléres jellegét és bankonkénti egyedi (case by case) alkalmazását**. Az Addendumban megfogalmazott követelmények szerint a **2018. április 1. után** nem teljesítővé váló kitétségeket **aszerint kell nyilvántartani és nyomon követni, hogy mikor váltak nem teljesítővé**. Az NPL kitétségeket azon ismérv alapján is két csoportba kell osztani, hogy **biztosítékkal fedezettek-e**. A nem fedezett kitétségekre – ha azok már két év óta nem teljesítők - 100%-os céltartalékot/értékvesztést kell megképezni, illetve elszámolni. Ugyanez a kötelezettség a biztosítékokkal fedezett hitelek esetében 7 év nem teljesítőként való besorolás beálltával következik be. A szabályozás az EKB közvetlen felügyelete alá tartozó bankokra vonatkozik és az EKB a SREP során egyedileg értékeli a bankokat, először a 2021-es felügyeleti felülvizsgálati folyamatban. Az előírásokat az EKB is **védőháló szabályozásnak („backstop regulation”)** szánja, folyamatos céltartalék-képzés/értékvesztés elszámolás esetén a szabályozás nem lesz tényleges hatással a bankok működésére.

Németország és az északi tagállamok szorgalmazzák, hogy az EKB a fennálló állományok kezelésére is hasonlóan szigorú szabályozást alkalmazzon, amit főként Olaszország és Portugália ellenez.

(Az NPL kérdés Görögországban a legégetőbb, ahol a hitelek 46,7%-a érintett, míg Portugáliában 17,8%, Olaszországban 12,3% ez az érték. Abszolút értékben Olaszországban van a legnagyobb, 221 milliárd (más forrás szerint 285 milliárd) eurós NPL állomány.

Április 17-i hír szerint a svéd Intrum követelés kezelő megvásárolja az Intesa követeléskezelő részlegét és 10,8 milliárd euró rossz hitelét összesen 3,6 milliárd euróért, (ezzel Olaszország legnagyobb követelés kezelőjévé válik).

Az **Európai Bankhatóság (EBA)** márciusban konzultációt kezdett **a nem teljesítő és az átstrukturált kitétségek kezeléséről**. Az útmutató tervezet a magas (5% feletti) NPL állományú bankok esetében támaszt elvárásokat a vállalatirányításra, a kockázatkezelésre, a belső ellenőrzési keretek kialakítására, a korai jelzőrendszerekre, és a fogyasztók méltányos kezelésére vonatkozóan.

Az Európai Bizottság csomagjának a publikálásával egyidejűleg az EBA nyilvánosságra hozta **az új NPL kitétségek felépülését megakadályozó prudenciális védőhálókat használatára vonatkozó tanácsadását**. A Bizottság kérésére az EBA azt vizsgálta, hogy a Bizottság által felvetett különböző opciók hogyan hatnak a bankok eredményére és tőkéjére, illetve, hogy a védőháló szabályozás miként viszonyul a rendelkezésre álló szabályozói eszköztárhoz.

A Bizottság az EKB és az EBA az NPL kitétségekre vonatkozó információs bázis kialakításában is együttműködnek.

II.4 Bankunió

II.4.1 Az Egységes Felügyeleti Rendszer (SSM⁴²)

Az SSM prioritásai

Az Európai Központi Bank felügyeleti tevékenységéről készített éves jelentésében 2018-ra megfogalmazott **prioritások** többsége már az előző évi kulcsfeladatok között is szerepelt és a következő évre is áthúzódik. Az egyes területeken megfogalmazott prioritások a következők:

Üzleti modellek

- A kamatkockázat banki üzleti jövedelmekre, jövedelmezőségre gyakorolt hatása

Hitelkockázat

---

⁴² Single Supervisory Mechanism

- Következetes módszertan kialakítása és alkalmazása a nem teljesítő hitelekhez / átstrukturált kitétségekhez (mélyreható elemzés, helyszíni ellenőrzés)
- Kitétségi koncentráció, fedezetkezelés és értékelés vizsgálata (például ingatlan, 3. szintű eszközök)

Kockázatkezelés

- A belső modellek célzott felülvizsgálata (TRIM⁴³) hitelkockázati, piaci kockázati és partnerkockázati modellek
- A banki ICAAP és ILAAP⁴⁴ szemlélet javítása
- A bankok IFRS 9 sztenderdre és más szabályozási változásokra való felkészültségének az értékelése

Több kockázati területet átfogó tevékenység

- Felkészülés a Brexitre
- EU-szintű (kétévente) és SSM szintű stressz teszt.

Az SSM elnöke, Daniele Nouy a felügyeleti jelentés ECON⁴⁵ előtti prezentációján kiemelte, hogy az euró zóna bankjainak átlagos CET1 tőke megfelelési mutatója egy év alatt 13,7%-ról (2016 Q3) 14,3%-ra (2017 Q3) emelkedett. Ugyanebben az időszakban az EKB felügyelete alá tartozó bankok nemteljesítő hiteleinek állománya 6,5%-ról 5,2%-ra csökkent. A jövedelmezőség is javult, az átlagos tőke megtérülés 5,4%-ról 7%-ra nőtt.

Nyilvános konzultáció az ICAAP és az ILAAP útmutató tervezetről

Az EKB március elején nyilvános konzultációt hirdetett a tőke megfelelés illetve a likviditás belső értékelésére (ICAAP / ILAAP) vonatkozó útmutató tervezetről. A tervezet a tőke és a likviditás belső menedzsmentjét érintő EKB elvárásokat foglalja magába.

A megfelelő tőke és likviditás menedzsment alapvető a bankok biztonságos működéséhez. Elvárható, hogy a bankok előre tekintő szemlélettel értékeljék kockázataikat, valamennyi materiális (lényeges) kockázatot felismerjék, beazonosítsák, hatékonyan menedzseljék, és minden időpontban rendelkezzenek a szükséges tőkével és likviditással. A bankok ICAAP /ILAAP értékelésüket évente megküldik a közös felügyeleti csoportoknak (JST⁴⁶), amit azok felhasználnak a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatban (SREP⁴⁷).

Az EKB 2016-ban publikálta az ICAAP /ILAAP-re vonatkozó elvárásait. Alapos értékelés eredményeként az EKB komoly különbségeket mutatott ki az egyes banki megközelítésekben és valamennyi bank esetében jelentős javulást tartott szükségesnek. 2017 elején az EKB több éves programba kezdett az ICAAP /ILAAP folyamatok javítására. Cél a felügyeleti elvárások részletesebb kidolgozása a bankoktól és a többi érintett felektől kapott vélemények figyelembe vételével. Az EKB mostani konzultációja az átdolgozott útmutató tervezetről május 4-ig tartott.

Néhány további fejlemény

Januárban az **Európai Számvevőszék jelentést** adott ki **az Európai Központi Bank válságkezelési tevékenységéről**. A jelentés leszögezi, hogy az EKB válságkezelő tevékenysége megfelelő alapokon nyugszik, abban csak kisebb hiányosságok tapasztalhatók. A számvevők a korai beavatkozással, illetve a fizetéképtelen, vagy valószínűleg fizetéképtelenné váló intézményekre vonatkozó értékelésekkel kapcsolatos belső iránymutatások továbbfejlesztését javasolták.

⁴³ Targeted Review of Internal Models

⁴⁴ Internal capital adequacy assessment process / Internal liquidity adequacy assessment process: a tőke megfelelés illetve a likviditás belső értékelési folyamata

⁴⁵ Az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottsága

⁴⁶ Joint Supervisory Teams

⁴⁷ Supervisory Review and Evaluation Process

Litvánia harmadik legnagyobb bankja az ABVL azt követően került csődbe, hogy február 13-án az US Treasury Department (pénzügyminisztérium) deklarálta, hogy a bank pénzmosásban érintett, és megfelelő intézkedéseket foganatosít vele szemben. A bank pénzügyi helyzetének jelentős romlását követően az EKB utasította a litván felügyeletet a kifizetések befagyasztására, majd bejelentette, hogy az ABVL a fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik. Az eset kapcsán vita alakult ki a prudenciális felügyeletet ellátó EKB felelősségéről, illetve az **EKB felügyeleti jogosítványainak a pénzmosás ellenőrzésére való kiterjesztéséről**.

Az októberi konzultációt követően márciusban az EKB megjelentette **az engedélyezési kérelmek értékeléséről szóló**, valamint **a fintech hitelintézetek engedélyezési kérelmeinek értékeléséről szóló végleges útmutatókat**.

II.4.2 Az Egységes Szanálási Rendszer (SRM⁴⁸)

Az SRB⁴⁹ sajtóreggelijén elmondott beszédében Elke König, elnök az elmúlt időszak bankcsődjeinek a tanúságairól szólva hangsúlyozta a tagállamok csődtörvényei/felszámolási eljárásai (insolvency laws) harmonizálásának a fontosságát. Az Egységes Szanálási Mechanizmust jelenleg 19 csődtörvénnyel kell alkalmazni. A sanálás és a felszámolási eljárások összehangolása alapvető a hibás ösztönzők kiküszöböléséhez. Fontos, hogy az SRB sanálásra (vagy nem sanálásra) vonatkozó döntését végrehajtsák, ezért a nemzeti sanálási hatóságok kézikönyveinek a véglegesítése a 2018-as év kiemelt feladata. Az elnök azt is kiemelte, hogy **a sanálási tervezés nem egy termék, hanem egy folyamat**, a tervek finomhangolása folyamatosan tart.

Az SRB 2018 évi munkatervének öt prioritását jelölte meg:

- Az SRB alá tartozó egységek sanálhatóságának a javítása, és a kevésbé szignifikáns, kisebb bankoknál is;
- Az erőteljes sanálási keretek kialakítása;
- A hatékony válságmenedzselés előkészítése és gyakorlása;
- Az Egységes Szanálási Alap (SRF⁵⁰) működőképessé tétele (operationalising);
- Annak biztosítása, hogy az SRD hatékony szervezetként működjön.

Az év kulcsfontosságú feladata az SRB alá tartozó bankcsoportok sanálási terveinek az elfogadása. A bankokat a mind mennyiségileg, mind minőségileg megfelelő MREL teszi sanálhatóvá. Az SRB 2018-ban **kötelező, konsolidált szintű MREL célértéket határoz meg** valamennyi fontos bankcsoportra, de egyedi szinten is megkezdik a MREL célértékek kidolgozását. A sanálási tervezés alátámasztására a MREL-en kívül több más területen is útmutatókat készítenek a belső sanálási csoportok számára. Egy másik kiemelt feladat a sanálás akadályozó lényeges tényezők első beazonosítása. Ilyenek például az adatokhoz való hozzáférés hiánya, a túlságosan komplex szerkezeti felépítés, a pénzügyi infrastruktúrához való hozzáférés nem biztosított volta, a sanálás finanszírozásának a hiánya. Az akadályok eltávolításához a bankoknak nem kell bevárniuk az SRB formális döntéseit.

Az SRB nemzeti, európai és nemzetközi szinten (USA) is szorosan együttműködik az illetékes hatóságokkal, az EKB-val aláírt egyetértési nyilatkozatot - a 2016 óta szerzett tapasztalatok tükrében - felülvizsgálták.

2017-ben a védett betétek 3%-kal nőttek, ezért az SRF 1 százalékos feltöltési célértéke is emelkedett, így avval számolnak, hogy 2018-ban **7,5 milliárd euró lesz az SRB éves díja**.

⁴⁸ Single Resolution Mechanism

⁴⁹ Single Resolution Board: Egységes Szanálási Testület

⁵⁰ Single Resolution Fund

II.4.3 Az Európai Betétbiztosítási Rendszerrel (EDIS) kapcsolatos viták

A Bankunió kiteljesítése a gazdasági és monetáris unió legfontosabb prioritásai között szerepel. 2017. október 11-én **a Bizottság nyilatkozatot tett közzé a Bankunió kiteljesítésére 2018-ban tervezett lépésekről**. A kommuniké bemutatja a Bankunió megteremtésének az eddig elért eredményeit (az Egységes Felügyeleti Rendszer és az Egységes Szanálási Rendszer kialakítását) és felvázolja a Bankunió kiteljesítéséhez szükséges további intézkedéseket. Leszögezi, hogy a Bankunió megteremtése során **a kockázatcsökkentő és a kockázatmegosztó intézkedéseket párhuzamosan kell alkalmazni**.

A Bankunió kiteljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges **Európai Betétbiztosítási Rendszert** illetően a Bizottság 2015 novemberében közzétett - az EDIS-t három lépésben, fokozatosan, 2024-ig megvalósítani kívánó – javaslatát követően sokáig nem volt számottevő előrehaladás. Az EDIS létrehozásának megkönnyítése és a megrekedni látszó tárgyalások előmozdítása érdekében a Bizottság októberben **a betétbiztosítási rendszer létrehozásának szakaszait és ütemezését érintő módosításokat** javasolt. A javaslat figyelembe vette az Európai Parlamentben és a Tanácsban kifejtett eltérő álláspontokat és aggályokat. A tagállamok egy része (Németország, Hollandia, az északi és a balti országok) nem támogatja az EDIS létrehozását, mert fél, hogy a magas NPL állománnyal rendelkező bankok esetleges bukásának a költségeit a stabil bankrendszerű tagoknak kell megfizetni. 2017 végén a Bizottság az eredeti javaslathoz képest **a rendszer fokozatosabb bevezetését** indítványozta. A javaslat értelmében a betétbiztosítási rendszert **két szakaszban** hoznák létre. A **korlátozottabb viszontbiztosítási szakaszban** a nemzeti betétbiztosítási alapok csak visszafizetendő hitelt vehetnének fel a közös alaptól, a közös betétbiztosítási rendszer kizárólag likviditásfinanszírozást nyújtana a nemzeti betétbiztosítási rendszerek számára. Az ezt követő **együttbiztosítási szakaszba** való átlépést azonban a kockázatcsökkentésre vonatkozó feltételekhez kötnék.

A Bizottság 2018 végéig döntésre szeretne jutni az EDIS bevezetéséről. Németország az NPL állományok leépítését, a fizetéseképtelenségi eljárások harmonizálását, a bail-in pufferek feltöltését, és a bankok szuverén kötvény problémájának a megoldását állította az EDIS implementálásának a feltételül.

A Bankunió kiteljesítése az **Egységes Szanálási Alap közös költségvetési védőhálójának** a létrehozását is feltételezi, amelyet az Európai Stabilitási Mechanizmus által nyújtott hitelkeret biztosíthat.

Vitor Constancio, az EKB leköszönő alelnöke az EKB éves jelentésének a parlamenti bemutatásán a bankunió kiteljesítése mellett győzködte a képviselőket, a stabilitás növelése, e rendszer ellenálló képességének a megerősítése érdekében. Véleménye szerint a Bankunió elérhető távolságban van. A pénzügyi szabályozásért felelős biztos, Valdis Dombrovskis szerint a bankunióval kapcsolatos politikai egyeztetések kritikus szakaszba érkeztek, és ha nem vezetnek eredményre, akkor a projekt – tekintettel a jövő évi parlamenti választásokra- bizonytalanságban marad.

II.5 Tőkepiaci Unió (CMU⁵¹)

Jogalkotási javaslat és közlemény: A határokon átnyúló befektetések akadályainak lebontása és a Tőkepiaci Unió végrehajtásának a felgyorsítása

Az Európai Bizottság márciusban a tőkepiaci unió megvalósításának a jegyében jogalkotási javaslatokat tett az alternatív finanszírozási források előmozdítására és a határokon átnyúló befektetések akadályainak lebontására. A javaslatok célja, hogy lendületbe hozzák **a befektetési alapok határokon átnyúló piacát**, előmozdítsák **a fedezett kötvények**, mint hosszú távú

---

⁵¹ Capital Markets Union

finanszírozási források **piacának fejlődését**, és **nagyobb jogbiztonságot** teremtsenek a határokon átnyúló **értékpapírügyletekben** részt vevő, valamint **a követelésekkel rendelkező** befektetők számára.

A Bizottság felkérte a társ-jogalkotókat (a Parlamentet és a Tanácsot), hogy biztosítsák a tőkepiaci unió megvalósítását szolgáló - jelenleg tárgyalási szakaszban lévő - kulcsfontosságú reformok (így a tőkepiaci felügyelet megerősítésére, a vállalkozások szerkezetátalakítására és a fogyasztók új megtakarítási lehetőségeire vonatkozó javaslatok) mielőbbi elfogadását. A Bizottság által a tőkepiaci unió építőelemeiként előterjesztett 12 javaslat közül eddig mindössze hármat fogadtak el a társ-jogalkotók.

Valdis Dombrovskis leszögezte „Ahhoz, hogy 2019-re megvalósítsuk Európában a tőkepiaci uniót, három területen kell továbblépnünk: **európai címkéket és útleveleket kell létrehoznunk a pénzügyi termékek számára, harmonizálni és egyszerűsíteni kell a tőkepiacok elmélyítésére irányuló szabályokat, és biztosítanunk kell a tőkepiacok következetesebb és hatékonyabb felügyeletét.**”

A konkrét javaslatok:

- **Európai fedezett kötvények**

A Bizottság a **fedezett kötvényekre** vonatkozó közös szabályokra – **egy irányelvre és egy rendeletre** – tett javaslatot. A fedezett kötvények - állományuk 2,1 billió euró - jelenleg az EU egyik legnagyobb kötvénypiaci szegmensét képezik. Ezen a piacon az európai bankok globális vezető szerepet játszanak, a fedezett kötvények számos uniós tagállamban a hosszú távú finanszírozás fontos forrását képezik. Az uniós piac ugyanakkor nemzeti szinten széttagolt, és a tagállami szabályozások eltérőek. A javasolt szabályok magas színvonalú sztenderdeken és a legjobb gyakorlatokon alapulnak. Céljuk, hogy elősegítsék a fedezett kötvényeknek a hitelintézetek stabil és költséghatékony finanszírozási forrásaiként történő alkalmazását, különösen a kevésbé fejlett piacokon. További fontos cél a reálgazdasági szereplők hitelfelvételi költségeinek csökkentése.

- **A befektetési alapok határokon átnyúló forgalmazása**

A Bizottság célja, hogy a **befektetési alapok határokon átnyúló forgalmazásának az akadályait** minden befektetési alap tekintetében **megszüntesse**, és egyszerűbbé, gyorsabbá és olcsóbbá tegye a forgalmazást. A fokozott verseny több választási lehetőséget és értékesebb termékeket kínál a befektetők számára, a magas szintű befektető-védelem biztosítása mellett.

- **A követeléseket és az értékpapírokat érintő határokon átnyúló ügyletekre alkalmazandó jog**

Jelenleg jogilag nem egyértelmű, hogy melyik nemzeti jogot kell alkalmazni annak meghatározásakor, hogy a határon átnyúló követelés-engedményezést követően ki a követelés tulajdonosa. A javasolt új szabályok egyértelműen meghatározzák, hogy **e jogvitákban melyik jog az irányadó**; főszabály szerint annak az országnak a joga, ahol az engedményező szokásos tartózkodási helye található, függetlenül attól, hogy melyik tagállam bírósága vagy hatósága vizsgálja az ügyet.

A Bizottság annak szabályozására is javaslatot tett, hogy **melyik ország jogát kell alkalmazni** annak eldöntésekor, hogy a határokon átnyúló értékpapírügyletek vonatkozásában **ki minősül az értékpapírok tulajdonosának**.

A Bizottság Közleménye a pénzügyi technológiára vonatkozó cselekvési tervre, valamint a fenntartható finanszírozásra vonatkozó cselekvési tervre is kitér.

A Bizottság úgy véli, hogy uniós szinten számos célzott kezdeményezésre van szükség **a pénzügyi szolgáltatások terén megjelenő innovatív technológiák kínálta lehetőségek kihasználása** érdekében. A **fintech cselekvési terv** egyértelmű és konkrét lépéseket határoz meg, amelyek célja az innovatív üzleti modellek sikerének elősegítése, az új technológiák (például a blokkláncok, a mesterséges intelligencia, és a felhőszolgáltatások) elterjedésének támogatása, a kiberbiztonság

növelése és a pénzügyi rendszer sérthetlenségének fokozása. A cselekvési terv iztosítja, hogy az európai pénzügyi szektor - a pénzügyi stabilitás és a befektetők védelmének veszélyeztetése nélkül - továbbra is innovatív és versenyképes maradjon.

Első jelentős intézkedésként a Bizottság új szabályokat terjeszt elő a **közösségi finanszírozást („crowdfunding”) biztosító platformok belső piaci növekedésének elősegítésére**. A Bizottság páneurópai címkét és „útlevelet” javasol a közösségi finanszírozási platformok számára. Ennek segítségével az a platform, amelyet az egyik tagállamban már engedélyeztek, az összes többi tagállamban is működhet majd.

A fenntartható finanszírozásra vonatkozó cselekvési terv célja, hogy megteremtse a feltételeket a fenntarthatóbb gazdasági növekedéshez és fejlődéshez azáltal, hogy a fenntarthatóbb beruházások, (például a tiszta energiaforrásokra való átállást és a körforgásos gazdaságra való átállást elősegítő projektek) felé tereli a tőkét. A terv további fontos célja a fenntarthatósági szempontok érvényesítése a kockázatkezelésben, valamint az átláthatóság és a hosszú távú gondolkodás előmozdítása a köz- és a magánszférában, amelyek segítségével több állami és magánbefektetés áramoltatható a fenntartható fejlődés irányába, összhangban az olyan globális kötelezettségvállalásokkal, mint a Párizsi Megállapodás és az ENSZ 17 fenntartható fejlesztési célja.

II. 6 Javaslat az EU-n belüli euró átutalások költségének a csökkentésére

Az Európai Bizottság március végén javaslatot tett az euróban történő határokon **átnyúló fizetések költségének csökkentésére** az Unió egész területén. A jelenlegi szabályok szerint az euró övezet lakói és vállalkozásai számára nem jelent különbséget, hogy saját országukban vagy az euró övezet valamely másik tagállamában végeznek euró ügyleteket. A bizottsági javaslat célja, hogy ezt a szabályozást kiterjessze az euró övezeten kívüli országok lakosságára és vállalkozásaira. Ennek révén valamennyi fogyasztó és vállalkozás teljes mértékben részesülhet az egységes piac előnyeiből, amikor külföldre pénzt küld, ott fizet, vagy készpénzt vesz fel. Ha a javaslatot elfogadják **ugyanakkora árat egy csekély vagy zéró összegű díjat - számolnak fel az euró övezeten kívül euróban teljesített Unión belüli határokon átnyúló fizetésekért, mint a helyi hivatalos pénznemben eszközölt belföldi fizetésekért**. A Bizottság a valutaátszámítási szolgáltatások átláthatóságának és versenyének erősítésére is javaslatot tett, azokra az esetekre, amikor a fogyasztók a sajátjuktól eltérő pénznemben vásárolnak árukat és szolgáltatásokat.

II.7 A digitális gazdaság megadóztatása

A Bizottság annak érdekében, hogy minden vállalkozás méltányos adót fizessen az EU-ban a digitális gazdaság adóztatására is javaslatot tett. A Bizottság célja, hogy a digitális üzleti tevékenységek adóztatása az EU-ban méltányosan és a növekedést elősegítő módon történjen. Az intézkedések hatására az EU a globális élvonalba tartozhat a modern gazdasághoz és a digitális korhoz illeszkedő adójogszabályok kialakítása terén. A javaslatok előterjesztésére azért került sor, mert a tagállamok állandó és tartós megoldásokat kívánnak az online tevékenységekből származó adóbevételek méltányos elosztásának biztosítása érdekében.

A Bizottság által előterjesztett két különböző jogalkotási javaslat a digitális tevékenységek igazságosabb adóztatását eredményezi az EU-ban:

- Az első kezdeményezés célja a **társasági adóra vonatkozó szabályok reformja** annak érdekében, hogy a nyereséget ott regisztrálják és ott adóztassák, ahol a vállalkozások és a felhasználók között a digitális csatornákon keresztül jelentős interakció történik. Ez jelenti a Bizottság által előnyben részesített hosszú távú megoldást.

- A második javaslat arra a több tagállam által is megfogalmazott felhívásra ad választ, hogy **ideiglenes adóra** van szükség, amely kiterjed azokra a fő digitális tevékenységekre, amelyek jelenleg teljes mértékben kiesnek az adók hatálya alól az EU-ban.

Ez a csomag egy koherens uniós megközelítést határoz meg a digitális adózási rendszer tekintetében, amely támogatja a digitális egységes piacot, és amelyet a kérdés globális szintű rendezésére irányuló nemzetközi tárgyalások során is figyelembe fognak venni.

Az EBF sajtóközleményben fejezte ki sajnálkozását a Bizottság javaslata miatt. Hangsúlyozta, hogy csak a globális megközelítés biztosíthatja a versenysemlegességet és a nem szándékolt kettős adóztatás elkerülését, s egyben kifejezte elkötelezettségét az OECD/G20 március 16-i közbülső jelentésében szereplő, globális konszenzust feltételező megközelítés mellett.

II.8 Néhány további releváns fejlemény az Európai Bizottság kapcsán

A Bizottság megkezdte a **mikro-, kis- és középvállalatok** (KKV/SMEs⁵²) **definíciójának** a felülvizsgálatát, amelyet jelenleg a 2003/361/EC ajánlás szabályoz. A Bizottság összeállított egy **SME kérdőívet**, amely a jelenlegi definíció megfelelőségét, a lehetséges változtatások irányát vizsgálta.

Dombrovskis pénzügyi szabályozásért felelős biztos március elején bejelentette, hogy az EU Bizottság **nem támaszt többlet követelményeket a szuverén kitétségek kezelésével** szemben, mindaddig, amíg arról globális szinten, a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottságban nem születik megegyezés

A brit szabályozó hatóságok úgy döntöttek, hogy **az európai bankok működési engedélyét 2021-ig kiterjesztik**, így egyelőre nem lesz szükség a válságtervekre. Ugyanakkor elengedhetetlen, hogy Brüsszel hasonlóképpen biztosítsa az angol bankok EU-n belüli zavartalan működésének a lehetőségét.

II.9 Az EBA és az ESAs⁵³ első negyedévből megjelent lényeges dokumentumai

Útmutatók

Végleges útmutató az IFRS 9 átmeneti rendelkezéseit érintő közzétételi követelményekről (EBA/GL/2018/01)

Konzultációs dokumentumok

Konzultációs dokumentum a nem teljesítő és az átstrukturált kitétségek kezelésére vonatkozó útmutató tervezetről (EBA/CP/2018/01)

Konzultációs dokumentum a Közös Bizottság panaszkezelési útmutatójának a PSD2 és az MCD⁵⁴ szerinti alkalmazásáról (EBA/CP/2018/02)

Vélemények

Vélemény a makroprudenciális kockázatok kezelését célzó intézkedésekről (EBA/OP/2018/01), (EBA/OP/2018/02)

Jelentések és egyéb dokumentumok

Kockázati jelzőszámok 2017 Q3

⁵² small and medium-sized enterprises

⁵³ European Supervisory Authorities

⁵⁴ Mortgage Credit Directive

Jelentés a betétbiztosítási sémákhoz való hozzájárulás számítására vonatkozó EBA útmutató bevezetéséről
Az LCR számítás során derogációban részesített hitelintézetek felülvizsgált listája
A 2018 évi EU szintű stressz teszt
Módszertani útmutató a kockázati indikátorokhoz és a részletes kockázat elemző eszköztárhoz
Közös ESAs figyelmeztetés a virtuális valuták kapcsán
Az XBRL 2.6 taxonómia javított változata
Jelentés a pénzügyi ismeretek oktatásáról
DPM adatszótár
A CRDIV-CRR/Basel III bevezetés nyomán követése
Az ITS validálási szabályok felülvizsgált listája
Jelentés a kötelező prudenciális védőhálókról
FinTech ütemterv
A Közös Bizottság végleges jelentése a Big Data-ról (JC/2018/04)
Jelentés a felügyeleti kollégiumok 2017 évi működéséről
Jelentés a kockázatcsökkentési keretekről
A közszektorba tartozó szervezetek felülvizsgált listája a tőkekövetelmény számításához